

**«Бірыңғай жинақтаушы
зейнетақы қоры»
акционерлік қоғамы**

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілік және
тәуелсіз аудитор есебі

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

Мазмұны

	Беті
2019 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІ ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ҮШІН ЖАУАПКЕРШІЛІК ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ	1
ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ	2-4
2019 ЖЫЛҒЫ 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІК:	
Пайда мен шығындар және өзге жиынтық кіріс туралы есеп	5
Қаржылық жағдай туралы есеп	6
Капиталдағы өзгерістер туралы есеп	7
Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп	8
Қаржылық есептілікке ескертулер	9-48

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікті дайындау және бекіту үшін жауапкершілік жөніндегі басшылық мәлімдемесі

Басшылық «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі – «Қор») 2019 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдайын және оның сол күні аяқталған жыл іші пайда мен шығындар және өзге жиынтық кірістерін, капиталдағы өзгерістері мен ақша қаражатының қозғалысы туралы тиісті есептерін, сондай-ақ есеп саясатының негізгі қағидаттары мен қаржылық есептілікке (бұдан әрі – «қаржылық есептілік») өзге ескертулердің ашылуын Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына (бұдан әрі – «ХҚЕС») сәйкес шынайы көрсететін қаржылық есептілігін дайындауға жауапты.

Қаржылық есептілікті дайындау барысында Басшылық:

- есеп саясат қағидаларын дұрыс таңдау және қолданылуын қамтамасыз етуге;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырымдылығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- пайдаланушыларға есептілікті түсіну үшін ХҚЕС талаптарының орындалуы жеткіліксіз болғанда, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Қор қызметінің қаржылық жағдайы мен қаржылық нәтижелеріне әсер еткен жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға; және
- Қордың өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Басшылық сонымен қатар:

- Қордағы ішкі бақылаудың тиімді және сенімді жүйесінің қызметін әзірлеуге, енгізуге және қолдауға;
- Қор мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ Қордың қаржылық жағдайы туралы ақпаратты кез келген уақытта жеткілікті деңгейдегі дәлдікпен ұсынуға және қаржылық есептіліктің ХҚЕС талаптарына сәйкес болуын қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысан түріндегі есепті жүргізуге;
- Бухгалтерлік есепті Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жүргізуге;
- Қор активтерін сақтауды қамтамасыз ету бойынша мүмкін болатын барлық орынды шараларды қолдануға; және
- алаяқтық және басқа да асыра пайдалану фактілерін анықтауға және олардың алдын алуға жауапты.

Осы 2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікті Басшылық 2020 жылғы 16 наурызда бекітті.

Басшылық атынан:

Курманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2020 жылғы 16 наурыз
Алматы қаласы

Саринова Аманкул Жаксылыковна
Бас бухгалтер – Бухгалтерлік есеп
департаментінің директоры

2020 жылғы 16 наурыз
Алматы қаласы

ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының Акционеріне

Пікір

Біз 2019 жылғы 31 желтоқсандағы қаржылық жағдай туралы есептен және сол күні аяқталған жыл іші пайда мен шығын және өзге жиынтық кіріс, капиталдағы өзгерістер және ақша қаражатының қозғалысы туралы есептерден, сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелеріне қысқаша шолуды қоса алғанда, қаржылық есептілікке ескертулерден тұратын «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының (бұдан әрі—«Қор») қаржылық есептілігіне аудит жүргіздік.

Біздің пікірімізше, қоса берілген қаржылық есептілік 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың қаржылық жағдайын, сондай-ақ Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес сол күні аяқталған жыл іші қаржылық нәтижелері мен ақша қаражатының қозғалысын барлық елеулі аспектілерде шынайы көрсетеді.

Пікір білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз қорытындымыздың «Қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі» бөлімінде көрсетілген. Біз *Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары бойынша кеңестің Кәсіби бухгалтерлердің әдеп кодексіне* сәйкес және Қазақстан Республикасында қаржылық есептіліктің аудитіне қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Қорға қатысты тәуелсізбіз. Сонымен қатар, біз осы талаптарға және Кодекске сәйкес өзге де әдеп міндеттемелерін орындадық. Біздің пікірімізше, біз алған аудиторлық дәлелдемелер пікірімізді білдіруге негіз болу үшін жеткілікті әрі тиісті болып табылады.

Басшылықтың және корпоративтік басқаруға жауапты тұлғалардың қаржылық есептілік үшін жауапкершілігі

Басшылық осы қаржылық есептілікті ХҚЕС стандарттарына сәйкес дайындауға және тиісті түрде ұсынуға, және басшылықтың теріс әрекет немесе қателесу салдарынан елеулі бұрмалаушылық орын алмаған қаржылық есептілігін дайындауға қажет деп есептейтін ішкі бақылау жүйесін құруға жауапты.

Қаржылық есептілікті дайындау барысында басшылық Қордың өз қызметін үздіксіз қызметті жалғастыру қабілетін бағалауға, қызмет үздіксіздігіне байланысты деректерді тиісті жағдайларда ашып көрсетуге және қызмет үздіксіздігі жорамалы негізінде есептілікті дайындауға жауапты, алайда басшылық Қорды таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген жағдайларды, немесе оның тарату немесе қызметін тоқтатудан басқа қандай да бір нақты баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар Қордың қаржылық есептілігін дайындауды бақылау үшін жауапты.

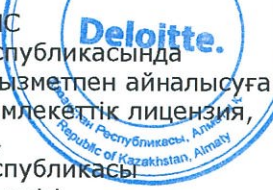
Қаржылық есептіліктің аудиті үшін аудитордың жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан қаржылық есептілікте елеулі бұрмалаушылықтардың жоқтығына орынды сенімділік алу және біздің пікірімізді қосатын аудиторлық есеп шығару болып табылады. Орынды сенімділік – сенімділіктің жоғары дәрежесі болып табылады, бірақ ол ХАС сәйкес жүргізілген аудит барысында елеулі бұрмалаушылықтар бар болған жағдайда олардың әрдайым анықталуының кепілдігі болып табылмайды. Бұрмалаушылықтар ықылассыз әрекеттердің немесе қателесудің нәтижесі болуы мүмкін және егер олардың осы қаржылық есептілік негізінде қабылданатын қолданушылардың экономикалық шешімдеріне жекеше немесе бірлесіп әсер ете алатыны негізді түрде болжанса, елеулі болып есептеледі.

ХАС сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдау қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күмәншілдік сақтаймыз. Бұған қоса, біз:

- ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан қаржылық есептіліктің елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіруге негіз болуы үшін жеткілікті және тиісті болып табылатын аудиторлық дәлелдерді аламыз. Ықылассыз әрекеттер салдарынан елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелі қателесу салдарынан болатын елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелінен жоғары, себебі ықылассыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық, әдейі қалдырып кету, ақпаратты бұрмалап ұсыну немесе ішкі бақылау жүйесін айналып өту арқылы әрекеттер жасау кіруі мүмкін;
- жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдер әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызы бар ішкі бақылау жүйесін зерделейміз, бірақ Қордың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі жайында пікір білдіру мақсатында емес;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және басшылық есептеген бағалау мәндерінің негізділігін және ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;
- басшылықтың қызмет үздіксіздігі жорамалын қолдануының заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде – Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыра алатынына елеулі күдік тудыртып алатын оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздіктің бар немесе жоқ екендігі жайлы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екені туралы тұжырымға келсек, біз аудиторлық есебімізде қаржылық есептіліктегі тиісті ақпарат ашуға назар аудартуымыз керек, немесе ақпарат тиісті түрде ашылмаған болса, пікірімізді модификациялаймыз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есебіміздің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделген. Алайда, келешек оқиғалар немесе жағдайлар Қордың өз қызметін үздіксіз жалғастыру қабілетінен айырылуына әкелуі мүмкін;
- қаржылық есептіліктің жалпы ұсынылуын, оның құрылымын және мазмұнын, соның ішінде ақпараттың ашылуын, сондай-ақ қаржылық есептілік оның негізі болатын операциялар мен оқиғалардың шынайы көрсетілуінің қамтамасыз етілуін бағалаймыз.

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалармен ақпараттық әрекеттесуді жүзеге асырамыз, оларды аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері жөнінде, сондай-ақ аудит барысында анықталған елеулі ескертулер, соның ішінде біз аудит барысында анықтайтын ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабардар етеміз.

«Делойт» ЖШС
Қазақстан Республикасында
аудиторлық қызметпен айналысуға
№0000015 мемлекеттік лицензия,
МФЮ – 2 түрі,
Қазақстан Республикасы
Қаржы министрлігі
2006 жылғы 13 қыркүйекте берген

2020 жылғы 16 наурыз
Алматы қаласы

Нұрлан Бекенов
Тапсырма бойынша серіктес
Қазақстан Республикасының
білікті аудиторы
1994 жылғы 13 маусымдағы
№ 0082 біліктілік куәлігі
«Делойт» ЖШС
Бас директоры

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
пайда мен шығындар және өзге жиынтық кіріс туралы есеп
(Қазақстандық мың теңгемен)

	Ескерту	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Комиссиялық кіріс	5, 24	58,010,578	60,076,680
Комиссиялық шығыс	6, 24	(9,596,562)	(8,192,785)
Таза комиссиялық кіріс		48,414,016	51,883,895
Таза пайыздық кіріс	7, 24	11,849,268	8,174,306
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерімен операциялар бойынша таза пайда		-	1,195,531
Құнсызданудан болған шығынмен резервті қалпына келтіру	20	690,509	404,486
Шетел валюталарымен жасалған операциялар бойынша таза кіріс/(шығын)		(609)	469
Басқа операциялық кірістер/(шығыстар), нетто	24	(83,883)	491,107
Операциялық кірістер		60,869,301	62,149,794
Қызметкерлерге жұмсалатын шығыстар	8, 24	(7,900,275)	(7,917,825)
Жалпы әкімшілік шығыстар	9, 24	(3,999,522)	(4,308,062)
Табыс салығын салғанға дейінгі пайда		48,969,504	49,923,907
Табыс салығы бойынша шығыс	10, 24	(7,599,208)	(8,632,391)
Таза пайда		41,370,296	41,291,516
Табыс салығы шегерілген басқа жиынтық кіріс			
Кейіннен пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелуі мүмкін емес баптар:			
Негізгі қаржыны қайта бағалаудан түскен кіріс (2019: 12,156 мың теңге, 2018: 5,509 мың теңге пайдаға салынатын салық шегерімімен)		60,782	27,544
Басқа жиынтық кіріс		60,782	27,544
Жиынтық кіріс жиыны		41,431,078	41,319,060

Басшылық атынан:

Құрманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2020 жылғы 16 наурыз
Алматы қаласы

Саринова Аманкул Жаксылыковна
Бас бухгалтер – Бухгалтерлік есеп
департаментінің директоры

2020 жылғы 16 наурыз
Алматы қаласы

9-48 беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
қаржылық жағдай туралы есеп
(Қазақстандық мың теңгемен)

	Ескерту	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
АКТИВТЕР			
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі ақша қаражаты және салымдар	11, 24	18,182,738	7,572,852
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері	12, 24	142,768,315	109,673,955
Алуға комиссиялық кірістер	13, 24	5,227,942	6,729,407
Ағымдағы салық активі	24	12,796	302,091
Негізгі қаражат пен материалдық емес активтер	14	4,218,710	3,321,852
Инвестициялық жылжымайтын мүлік	15	6,148,801	7,647,811
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	24	682,610	-
Кейінге қалдырылған салық активтері	10	259,235	287,328
Басқа да активтер	16, 24	1,067,197	876,275
Активтердің жиыны		178,568,344	136,411,571
МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ КАПИТАЛ			
Схеманы сенімгерлік басқарғаны үшін ҚРҰБ төлеміне комиссия	17, 24	602,372	571,088
Жалдау бойынша міндеттемелер	24	764,449	-
Басқа да міндеттемелер	18, 24	1,611,049	1,661,813
Міндеттемелер жиыны		2,977,870	2,232,901
КАПИТАЛ			
Акционерлік капитал	19	7,114,244	7,114,244
Резервтік капитал	19	4,056,517	4,056,517
Негізгі қаржыны қайта бағалау резерві		70,386	27,976
Бөлінбеген пайда		164,349,327	122,979,933
Капитал жиыны		175,590,474	134,178,670
Міндеттемелер мен капитал жиыны		178,568,344	136,411,571

Басшылық атынан:

Курманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2020 жылғы 16 наурыз
Алматы қаласы

Саринова Аманкул Жаксылыковна
Бас бухгалтер – Бухгалтерлік есеп
департаментінің директоры

2020 жылғы 16 наурыз
Алматы қаласы

9-48 беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші капиталдағы өзгерістер туралы есеп
(Қазақстандық мың теңгемен)

	Акционерлік капитал	Резервтік капитал	Сату үшін қолда бар қаржы активтерін қайта бағалау бойынша дефицит	Негізгі қаржыны қайта бағалау резерві	Бөлінбеген пайда	Барлығы
2017 жылғы 31 желтоқсанға	7,114,244	4,056,517	(1,595,294)	2,807	81,701,326	91,279,600
ХҚЕС (IFRS) 9 қолдану тиімділігі *	-	-	1,595,294	-	(15,284)	1,580,010
ХҚЕС (IFRS) 9 сәйкес қайта саналған бастапқы сальдо	7,114,244	4,056,517	-	2,807	81,686,042	92,859,610
Жыл ішіндегі пайда	-	-	-	-	41,291,516	41,291,516
Пайдаға салынатын салықтарды шегере отырып, негізгі құралдарды қайта бағалау жөніндегі резервті бөлінбеген пайдаға жатқызу	-	-	-	(2,375)	2,375	-
Басқа да жиынтық кіріс	-	-	-	27,544	-	27,544
2018 жылғы 31 желтоқсанға	7,114,244	4,056,517	-	27,976	122,979,933	134,178,670
ХҚЕС (IFRS) 16 қолдану тиімділігі	-	-	-	-	(19,274)	(19,274)
Жыл ішіндегі пайда	-	-	-	-	41,370,296	41,370,296
Пайдаға салынатын салықты шегере отырып, негізгі құралдарды қайта бағалау жөніндегі резервті бөлінбеген пайдаға жатқызу	-	-	-	(18,372)	18,372	-
Басқа да жиынтық кіріс	-	-	-	60,782	-	60,782
2019 жылғы 31 желтоқсанға	7,114,244	4,056,517	-	70,386	164,349,327	175,590,474

* ХҚЕС (IFRS) 9 қолдану тиімділігіне 20-ескертуде ашылған резервтерге ықпал етулер, және амортизацияланған құны бойынша ескерілген қаржы активтеріне сату үшін қолдабар қаржы активтерін қайта жіктеудің ықпал етуі кіреді.

Басшылық атынан:

Қурманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы
 2020 жылғы 16-наурыз
 Алматы қаласы

Саринова Аманкул Жақсылықовна
Бас бухгалтер – Бухгалтерлік есеп департаментінің директоры
 2020 жылғы 16 наурыз
 Алматы қаласы

9-48 беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп
(Қазақстандық мың теңгемен)

Ескерту	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	
ОПЕРАЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Пайдаға салық салынғанға дейінгі пайда			
	48,969,504	49,923,907	
<i>Түзетулер:</i>			
Тозу және амортизация			
Пайдалану құқығы нысанындағы активтердің тозуы мен амортизациясы	9, 14 9	1,114,749 559,752	1,162,971 -
Амортизацияланған құны бойынша ескерілген қаржы активтерін есептен шығарудан болған пайда		-	(12,055)
Негізгі қаржы мен материалдық емес активтерді есептен шығарудан болған шығын		7,005	8,291
Негізгі қаржыны қайта бағалаудан болған шығын	14	217,330	-
Инвестициялық жылжымайтын мүлікті қайта бағалаудан (пайда)/шығын	15	459,914	(13,457)
Басқа резервтер		63,351	505,124
Құнсызданудан болған шығын резервтерін құру/(қалпына келтіру)	20	(690,509)	(404,486)
Шетел валютасымен жасалған операциялар бойынша таза (пайда)/шығын		609	(469)
Таза пайыздық кіріс	7	(11,849,268)	(8,174,306)
Операциялық активтердің (ұлғаюу)/кемуі			
Алынатын комиссиялық кіріс		1,501,465	(4,897,974)
Басқа да активтер		(249,832)	(545,407)
Операциялық міндеттемелердің ұлғаюу/(кемуі)			
Схеманы сенімгерлікпен басқарғаны үшін ҚРҰБ төлеміне комиссия		31,284	(9,731,210)
Жалдау бойынша міндеттемелер		(247,396)	-
Басқа да міндеттемелер		(119,299)	(418,094)
Пайда салығына дейінгі операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза түсімі			
	39,768,659	27,402,835	
Төленген пайда салығы			
	(7,281,820)	(5,918,197)	
Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза түсімі			
	32,486,839	21,484,638	
ИНВЕСТИЦИЯЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіне мерзімді салымдар орналастыру		(2,633,697,000)	(1,273,857,899)
ҚРҰБ-тағы мерзімді салымдардан түсімдер		2,622,424,095	1,291,619,000
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін сатып алу		(275,494,445)	(918,373,543)
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерін өтеу		245,988,239	865,558,571
Негізгі қаржы мен материалдық емес активтерді сатып алу	14	(1,131,886)	(923,463)
Алынған пайыздар		8,931,501	4,308,375
Инвестициялық жылжымайтын мүлікті сатудан түскен түсімдер	15	31,838	-
«Кері РЕПО» ашу		-	(28,260,011)
«Кері РЕПО» жабу		-	36,260,011
Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза жылыстауы			
	(32,947,658)	(23,668,959)	
ҚАРЖЫЛЫҚ ҚЫЗМЕТТЕН ТҮСКЕН АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ			
Жалдау бойынша міндеттемелер төлемі		(339,333)	-
Қаржылық қызметтен түскен ақша қаражатының таза жылыстауы			
	(339,333)	-	
Ақша қаражатының және оның баламаларының таза азаюуы			
Шетелдік валюта бағамдары өзгерісінің ақша қаражатының және оның баламаларының шамасына ықпалы		(620)	3,246
Жыл басындағы ақша қаражаты мен оның баламалары			
11	1,116,286	3,297,361	
Жыл соңындағы ақша қаражаты мен оның баламалары			
11	315,514	1,116,286	

Басшылық атынан:

Курманов Жанат Бостанович
Басқарма Төрағасы

2020 жылғы 16 наурыз
Алматы қаласы

Саринова Аманкул Жаксылыковна
Бас бухгалтер – Бухгалтерлік есеп департаментінің директоры

2020 жылғы 16 наурыз
Алматы қаласы

9-48 беттердегі ескертулер осы қаржылық есептіліктің ажырамас бөлігі болып табылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер
(Қазақстан мың теңгемен)

---

1. Ұйым

Негізгі қызмет

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы (бұдан әрі - «Қор») Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 жылғы 24 қыркүйектегі № 1372 қаулысына сәйкес «Мемлекеттік жинақтаушы зейнетақы қоры» ЖАҚ ретінде 1997 жылы 17 желтоқсанда құрылды. Қор 1997 жылы дербес зейнетақы жинақтарының жүйесіне өтуге бағытталған зейнетақы реформасын өткізуге байланысты құрылды. Қор 2005 жылы 1 ақпанда «ГНПФ» АҚ мемлекеттік жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ болып қайта тіркелді.

2013 жылғы 21 маусымда «Қазақстан Республикасындағы зейнетақымен қамсыздандыру туралы» Қазақстан Республикасы заңының (бұдан әрі - «Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заң») жаңа редакциясы қабылданды. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға сәйкес Қазақстан Республикасында барлық міндетті зейнетақы және міндетті кәсіптік зейнетақы жарналарын тартуды Қор жүзеге асыруы тиіс, ал сол сәтте басқа жинақтаушы зейнетақы қорлары жинаған барлық зейнетақы активтері мен міндеттемелері Қорға өткізілуі тиіс еді. Жинақтаушы зейнетақы қорларының зейнетақы активтері мен міндеттемелерін Қорға қабылдау-өткізу 2013 жылғы 11 қазанда басталды және 2014 жылғы 26 маусымда аяқталды.

2013 жылы 31 шілдеде Қазақстан Республикасы Үкіметінің № 747 қаулысымен «ГНПФ» мемлекеттік жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ атауын «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» коммерциялық емес АҚ ретінде қайта атау туралы қаулы етілді.

2013 жылғы 22 тамызда атауының өзгеруіне байланысты «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамы ретінде қайта тіркеу жүргізілді. Жарғыға сәйкес Қор – коммерциялық емес ұйым. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға сай Қордың жалғыз акционері – «Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің Мемлекеттік мүлік және жекешелендіру комитеті» ММ (бұдан әрі – «ММЖК») арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға және 2013 жылғы 24 қыркүйекте Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі (бұдан әрі – «ҚРҰБ») және 2013 жылғы 25 қыркүйекте ММЖК тіркеген сенімгерлік басқару шартына сәйкес Қор акцияларының мемлекеттік топтамасын ММЖК сенімгерлік басқаруға ҚРҰБ-ға берді. Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкімен 2013 жылғы 26 тамызда жасалған зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару бойынша қызметтер туралы № 362 шартына сәйкес, Қор тартқан зейнетақы активтерін сақтау, есепке алу және инвестициялық басқаруды ҚРҰБ жүзеге асырады.

Қор зейнетақы схемасының (бұдан әрі – «Схема») активтері бойынша зейнетақы жарналарын жинақтау қызметін орындайды. Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға және Жарғыға сәйкес Қор қызметінің негізгі түрлері:

- міндетті және ерікті зейнетақы жарналарын және кәсіптік зейнетақы жарналарын жинау;
- зейнетақы төлемдерін жасау.

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Схеманың зейнетақы активтері кастодиан банк – ҚРҰБ сақтауында болды.

Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға сәйкес, Қор өз қызметі үшін таза инвестициялық табыс сомасының 7,5 пайызынан аспайтын және зейнетақы активтерінің жалпы сомасынан айына 0,025 пайыз көлемінде комиссиялық сыйақы алуға құқылы.

Зейнетақымен қамсыздандыру туралы Заңның 53-бабына сәйкес ҚРҰБ Басқармасы «2019 жылға «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» АҚ комиссиялық сыйақы шамасын белгілеу туралы» 2018 жылғы 29 қазандағы № 279 қаулысын шығарды. Осы қаулыға сәйкес 2019 жылғы 1 қаңтардан бастап Қор инвестициялық табыс сомасынан 5% (2018 жылы – 5.25%) мөлшерінде және Схеманың зейнетақы активтері сомасынан айына 0.015% (2018 жылы -0.015%) комиссиялық сыйақы алады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

2019 жылы Қор 5,00% (2018 жылы – 5.25%) мөлшерде Схеманың зейнетақы активтері бойынша инвестициялық табыстан комиссиялық кіріс алды. Есеп Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің 2013 жылғы 26 шілдедегі № 185 қаулысымен бекітілген бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қорының комиссиялық сыйақыны өндіріп алу қағидасына сәйкес ай сайын жүргізіледі және ай үшін есептелген зейнетақы Схемасының активтерінен инвестициялық кіріс қолданылады, оның нәтижелері бойынша Схеманың зейнетақы активтері сомасынан комиссиялық шығысты есептеу үшін қолданылатын зейнетақы Схемасының активтерінің құны есептеледі.

2019 жылы Қор Схеманың зейнетақы активтері сомасынан айына 0.015% мөлшерінде (2018 жылы: айына 0,015%) комиссиялық кіріс алды. Есеп ай сайын жүргізіледі және есепке алу үшін комиссиялық кіріс саналатын және есептелетін айдың алдындағы айдың бірінші күнінің басындағы жағдай бойынша Схеманың зейнетақы активтерінің құны пайдаланылады. Есепте ҚРҰБ Басқармасының 2014 жылғы 26 ақпандағы №24 қаулысымен бекітілген «Зейнетақы активтерін есепке алуды және бағалауды жүзеге асыру қағидаларына» сәйкес (бұдан әрі–«Бағалау қағидасы») есептелген Схеманың зейнетақы активтерінен есептелген инвестициялық табыс есебінсіз зейнетақы активтері құны пайдаланылады.

2019 жылға Схеманың зейнетақы активтерінің сомасынан және Схеманың зейнетақы активтері бойынша инвестициялық табыстан комиссиялық кірістің пайыздық мөлшерлемесі Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкі Басқармасының 2018 жылғы 29 қазандағы №279 қаулысына сәйкес бекітілді.

Схеманың зейнетақы активтерін есепке алудан бөлек Қор осы қаржылық есептілікте көрсетілген өзінің меншікті активтерін басқару бойынша операцияларды есепке алады. Схеманың зейнетақы активтері Схеманың зейнетақы активтерінің қаржылық есептілігінде көрсетілген және Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға сәйкес Қор бухгалтерлік есепті жүргізетіндігіне және қаржылық есептілікті жасайтындығына, сондай-ақ ҚРҰБ-қа қаржылық және басқа да есептілікті, алғашқы статистикалық деректерді жеке:

- міндетті зейнетақы жарналары, міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары және ерікті зейнетақы жарналарынан құрылған Схеманың зейнетақы активтері бойынша;
- Қордың қаржы-шаруашылық қызметін қамтамасыз етуге арналған меншікті қаражат бойынша беретіндігіне байланысты осы қаржылық есептіліктің бөлігі болып табылмайды

Қордың заңды мекенжайы: Қазақстан Республикасы, Алматы қаласы, Назарбаев көшесі, 223, н.п. 247, пошта индексі: А15Т6М5. 2019 жылғы және 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың Қазақстан Республикасында операциялық қызмет көрсететін 18 филиалы болды.

2019 және 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қор қызметкерлерінің саны – тиісінше 1,584 және 1,574 адам.

Акционер

2019 және 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың жалғыз акционері – ММЖК арқылы Қазақстан Республикасының Үкіметі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

2. Есеп саясатының негізгі қағидаттары

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Осы қаржылық есептілік Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына («ХҚЕС») сәйкес дайындалды.

Осы қаржылық есептілік Қордың өз қызметін болашақта жалғастыратын болады деген жорамалға қарай дайындалды.

Осы қаржылық есептілік егер басқасы көрсетілмеген болса, қазақстандық мың теңгеде (бұдан әрі – «мың теңге») берілді.

Дайындау негіздері

Осы қаржылық есептілік кейбір негізгі қаржы мен қаржы құралдарын қоспағанда, бастапқы құн бойынша есепке алу қағидатына сәйкес дайындалды

Қор операцияларды жүзеге асырған шетел валюталарының айырбас бағамдары былайша берілген:

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Теңге/1 АҚШ доллары	382.59	384.20
Теңге/1 еуро	429	439.37
Теңге/1 ресей рублі	6.16	5.52

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші осы қаржылық есептілікте Қордың 2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілігін дайындау кезіндегі есеп саясатының сол қағидаттары, ұсынымдары мен есептеу әдістері пайдаланылды.

ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдарын» алғашқы қолдану әсері

2018 жылы Қор ХҚЕС (IFRS) 9 «Қаржы құралдарын» (2014 жылдың шілдесінде қайта қаралған) және 2018 жылдың 1 қаңтарынан немесе одан кешірек басталған жылдық кезеңде күшіне енген осы стандартпен байланысты басқа ХҚЕС-тердегі түзетулерді пайдаланды. ХҚЕС (IFRS) 9 ауыспалы ережелері Қорға салыстырмалы көрсеткіштерді қайта есептеу жасамауға мүмкіндік береді. Алдыңғы кезеңдердегі ақпарат қайта оқылмады, себебі жаңа стандартқа өту кезінде кезең басындағы бөлінбеген табысқа жаңа есеп саясатын қолданумен байланысты өзгерістерді де ескеруге мүмкіндік беретін өзгертілген ретроспективті тәсіл қолданылды. Бұдан бөлек, Қор 2018 жылға қатысты ашылымдарға қолданылған, осы стандартпен байланысты ХҚЕС (IFRS) 7 «Қаржы құралдары: ақпаратты ашу»-ға енгізілген түзетулерді қабылдады.

ХҚЕС (IFRS) 9 мыналарға жаңа талаптар енгізді:

1. қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерін жіктеу және бағалау;
2. қаржы активтерінің құнсыздануы; және
3. хеджирлеудің жалпы есебі.

Таза пайыздық кіріс

Сауда үшін арналған және пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланған (ПШАӘҚБ) деп бағаланатын немесе жіктелетін қаржы құралдарын қоспағанда, барлық қаржы құралдары бойынша пайыздық кірістер мен шығыстар тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдаланумен табыстар немесе шығындар шоттарында «Пайыздық кірістер» ретінде көрсетіледі. ПШАӘҚБ санатының қаржы құралдары бойынша пайыздар («ПШАӘҚБ қаржы активтерімен жасалған операциялар бойынша таза пайда/(шығын)» бабын қараңыз) есептік кезеңдегі әділ құн өзгерісінің құрамына қосылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Тиімді пайыздық мөлшерлеме – бұл қаржы құралы бойынша болашақтағы есеп айырысу ақша ағындарын қаржылық құралдардың күтілетін әрекет ету мерзімі ішінде немесе (егер қолданылса) қысқа мерзім ішінде таза баланстық құн шамасына дейін дисконттау ставкасы. Болашақ ақша ағындары құралдың барлық шарттық талаптарын ескере отырып бағаланады.

Есепке тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылатын және заем туралы қандай да бір уағдаластықтарға тікелей қатысы бар барлық сыйақылар мен басқа да тараптар төлеген немесе алған сомалар, сондай-ақ мәміле бойынша шығындар мен басқа да барлық сыйақылар мен жеңілдіктер қабылданады. ПШАӘҚБ санатындағы қаржы активтері үшін мәміле бойынша шығындар бастапқы тану кезінде пайда немесе шығын құрамында көрсетіледі.

Пайыздық кірістер кредиттік-құнсызданған болып табылмайтын қаржы активтерінің жалпы баланстық құнына (яғни күтілетін кредиттік шығындар бойынша бағалау резервінің шамасына түзетілгенге дейін қаржы активінің амортизацияланған құнына) немесе қаржылық міндеттемелердің амортизацияланған құнына тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану жолымен есептеледі. Кредиттік-құнсызданған қаржы активтері бойынша пайыздық кірістер осындай активтердің амортизацияланған құнына тиімді пайыздық мөлшерлемені қолдану жолымен есептеледі (яғни күтілетін кредиттік шығындар бойынша бағалау резервін шегергендегі олардың жалпы баланстық құны). Құрылған немесе сатып алынған кредиттік-құнсызданған қаржы активтері (РОСІ) үшін тиімді пайыздық мөлшерлеме қаржы активінен күтілетін болашақ ақша ағындарын айқындау кезінде күтілетін кредиттік шығындардың шамасын көрсетеді.

Қызметтер бойынша кірістер/шығыстар және комиссиялар

Қызметтер бойынша кірістер және комиссиялар тиімді пайыздық мөлшерлеменің ажырамас бөлігі болып табылмайтын кірістерді қамтиды (жоғарыдағы ақпаратты қараңыз). Комиссиялық кірістер есебі 1-ескертуде талданған. Қызметтер бойынша шығыстар мен төленген комиссиялар қызметтердің алынуына қарай есептеледі. Комиссиялық шығыстарға 2013 жылғы 26 тамыздағы № 362НБ Қордың зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару бойынша қызметтер шартына 1-қосымшаға сәйкес қаржы құралдары портфелінің тобына (айына 0-ден 0.06% дейін) байланысты саралап есептелген базалық комиссиялық сыйақы кіреді.

ПШАӘҚБ қаржы активтерімен жасалған операциялар бойынша таза пайда/(шығын)

ПШАӘҚБ қаржы активтерімен жасалған операциялар бойынша таза пайда/(шығын) қаржы активтерінің әділ құнының өзгеруінен болған барлық пайдалар мен шығындарды қамтиды.

Қаржы активтері

Активті сатып алу немесе сату талаптары тиісті нарықта қабылданған мерзім ішінде активті жеткізуді талап ететін шарт бойынша жүзеге асырылған жағдайда, қаржы активтерін тану және тануды тоқтату мәміле жасалған күні жүргізіледі. Бастапқыда қаржы активтері мәмілені ресімдеу бойынша шығындарды ескере отырып әділ құн бойынша бағаланады. ПШАӘҚБ санатына жатқызылған қаржы активтері бұған жатпайды. ПШАӘҚБ санатына жатқызылған қаржы активтерін сатып алуға тікелей қатысты мәміле бойынша шығындар тікелей пайдаға немесе шығынға жатқызылады.

9 ХҚЕС (IFRS) қолдану саласына кіретін, есепте танылған барлық қаржы активтері бастапқы танудан кейін қаржылық активтерді басқару үшін ұйымның бизнес-моделіне және шарттарда көзделген ақша ағындарының сипаттамаларына сәйкес амортизацияланған не әділ құны бойынша бағалануға тиіс.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Жекелегенде,

- Мақсаты шартта көзделген ақша ағындарын алу болып табылатын, борыштың негізгі сомасы есебіне тек қана төлемдер мен пайыздарды қамтитын бизнес-модель шеңберінде ұсталатын борыштық құралдар бастапқы танудан кейін амортизацияланған құны бойынша бағаланады;
- Мақсаты қарыз бен пайыздардың негізгі сомасының есебіне тек қана төлемдерді қамтитын шарттарда көзделген ақша ағындарын алу, сондай-ақ тиісті борыштық құралдарды сату болып табылатын бизнес моделі шеңберінде ұсталатын борыштық құралдар бастапқы танудан кейін өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланады;
- Барлық басқа борыштық құралдар (мысалы, әділ құны бойынша бағаланатын немесе сатуға арналған борыштық құралдар) және үлестік құралдарға инвестициялар бастапқы танудан кейін ПШАӘҚБ бойынша бағаланады.

Өзге жиынтық кіріс арқылы амортизацияланған құны немесе әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құралдар

Қор қаржы активінің жіктелуін және бағалауын ақша ағындары мен бизнес-модель шартында көзделген сипаттамалар негізінде бағалайды.

Өзге жиынтық кіріс арқылы амортизацияланған құны немесе әділ құны бойынша активті жіктеу және бағалау үшін тиісті шарттың талаптары тек қана борыштың негізгі сомасының есебінен жасалатын төлемдерді және негізгі соманың өтелмеген бөлігі бойынша проценттерді қамтитын ақша ағындарының туындауын көздеуі тиіс.

Шартта көзделген ақша ағындарының көрсетілген талаптарға сәйкестігін тексеру кезінде борыштың негізгі сомасы оны бастапқы тану кезіндегі қаржылық активтің әділ құны ретінде қаралады. Қаржылық активтің қолданылу мерзімі ішінде борыштың негізгі сомасы өзгеруі мүмкін (мысалы, негізгі сома есебінен төленген жағдайда). Пайыздар ақшаның уақытша құны үшін, белгілі бір уақыт кезеңі ішінде өтелмеген борыштың негізгі сомасына қатысты кредиттік тәуекел үшін және кредит беруге байланысты басқа да әдеттегі тәуекелдер мен шығындар үшін өтемі, сондай-ақ пайда маржасын қамтиды. Төлемдерді негізгі борыш пен пайыздар есебінен бағалау қаржылық актив көрсетілген валютада жүргізіледі.

Тек борыштың негізгі сомасы мен пайыздар есебінен төлемдерді ғана қамтитын, шартта көзделген ақша ағындары базалық кредиттік шарт талаптарына сәйкес келеді. Нәтижесінде базалық кредиттік шартпен байланысты емес, шартта көзделген ақша ағындарының тәуекелі немесе құбылмалылығы туындайтын шарттық талаптар, мысалы, акциялар немесе тауарлар бағаларының өзгеру тәуекелі тек борыштың негізгі сомасының есебіне төлемдерді және борыштың негізгі сомасының өтелмеген бөлігіне пайыздарды қамтитын шартта көзделген ақша ағындарының туындауына себепші болмайды. Құрылған немесе сатып алынған қаржы активі өзінің заңды нысаны бойынша заем болып саналатындығына қарамастан, базалық кредиттік шарт болып табылуы мүмкін.

Қаржы активтерін басқару үшін пайдаланылатын бизнес-модельдерді бағалау қаржылық активті жіктеу үшін 9 ХҚЕС (IFRS) бірінші рет қолданған күні жүргізілді. Бизнес-модель ХҚЕС (IFRS) 9 бірінші рет қолданылған күні Қор балансында танылған барлық қаржы активтеріне ретроспективті түрде қолданылды. Ұйым пайдаланатын бизнес-модель қандай да бір бизнес-мақсатқа қол жеткізу үшін топтарға біріктірілген қаржы активтерін басқару тетігін көрсететін деңгейде айқындалады. Қордың бизнес-моделі басшылықтың жеке құралға қатысты ниеттеріне тәуелсіз болғандықтан, бағалау жеке құралдар деңгейінде емес, агрегациялаудың жоғары деңгейінде орындалады.

Қор өзінің қаржы құралдарын басқару үшін ақша ағындарын генерациялау мақсатында қаржы активтерін басқару тетігін сипаттайтын бірнеше бизнес-модельдерді пайдаланады. Көрсетілген бизнес-модельдер Қордың ақша ағындары шартта көзделген ақша ағындарын алу, қаржы активтерін сату немесе екеуінің де салдары болып табыла ма, жоқ па, соны айқындайды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Бизнес-модельді бағалау кезінде Қор барлық өзінде бар ақпаратты ескереді. Сонымен қатар, бағалауды Қор саналы түрде олардың туындауын күтуге құқылы "ең нашар" немесе "күйзелістік" сияқты сценарийлерге сүйене отырып жүргізбейді. Қор барлық орынды деректерді ескереді, мысалы:

- бизнес-модельдің және осы бизнес-модель аясында ұсталатын қаржы активтерінің тиімділігін бағалау және негізгі басқарушы қызметкерлерге есеп беру тетігі;
- бизнес-модельдің тиімділігіне әсер ететін тәуекелдер (және осы бизнес-модель аясында ұсталатын қаржы активтері) және осы тәуекелдерді басқару әдісі; сондай-ақ
- басшылыққа сыйақы төлеу тетігі (мысалы, сыйақы төлеу үшін негіздер талданады: тиісті активтердің әділ құны немесе шартта көзделген алынған ақша ағындары).

Қаржы активін бастапқы тану кезінде Қор жаңадан танылған қаржы активтері қолданыстағы бизнес-модельдің бір бөлігі болып табыла ма әлде жаңа бизнес-модельдің туындауын көрсете ме, соны айқындайды. Қор алдыңғы кезеңмен салыстырғанда өзгерістерді анықтау мақсатында әрбір есепті кезеңде өзінің бизнес-модельдерін қайта қарап отырады. Ағымдағы есептік кезеңде Қор өзінің бизнес-моделінен қандай да бір өзгерістерді анықтамады.

Өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құн бойынша бағаланатын борыштық құралды тану тоқтатылған кезде бұрын өзге жиынтық кіріс құрамында танылатын жинақталған пайда/залал меншікті капитал санатынан пайда немесе шығын санатына қайта сыныпталады. ӨЖКАӘБҚ санатына жатқызылған меншікті капиталға инвестицияларды тану тоқтатылған кезде, керісінше, бұрын өзге жиынтық кіріс құрамында танылған жинақталған пайда немесе шығын пайда немесе шығын санатына қайта жіктелмейді, олар меншікті капиталдың басқа бабының құрамына ауыстырылады. Бастапқы танудан кейін амортизацияланған құны бойынша немесе өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын борыштық құралдар құнсыздануға жатады.

ПШАӘҚБ санатындағы қаржы активтері

ПШАӘҚБ санатындағы қаржы активтері төмендегілерді қамтиды:

- Активтер, олар бойынша тек борыштың негізгі сомасы мен пайыздар есебінен төлемдер ғана қамтылмайтын шарттық ақша ағындары; және/немесе
- Шартта көзделген ақша ағындарын алу мақсатында немесе осындай ағындарды алу және активті сату мақсатында ұсталатын активтерді қоспағанда, бизнес-модель аясында ұсталатын активтер; немесе
- Әділ құн бойынша есепке алу опциясын пайдалану жолымен ПШАӘҚБ санатына жатқызылған активтер.

Барлық көрсетілген активтер пайда немесе шығын құрамында қайта бағалау нәтижелерін көрсете отырып, әділ құн бойынша бағаланады.

Қайта жіктеу

Қор қандай да бір қаржы активтерін ұстап қалатын бизнес-модель өзгерген жағдайда, мұндай активтерге қатысты қайта жіктеу жүргізіледі. Жаңа санатқа жататын жіктеуге және бағалауға қойылатын талаптар Қордың қаржы активтерін қайта жіктеуге әкеп соқтырған бизнес-модельдерде өзгерістер пайда болғаннан кейін бірінші есепті кезеңнің бірінші күнінен перспективалы қолданылады. Шартта көзделген ақша ағындарындағы өзгерістер төменде келтірілген есеп саясатына сәйкес талданады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Құнсыздану

Қор пайда немесе шығын арқылы әділ құны бойынша бағаланбайтын мынадай қаржы құралдарына қатысты күтілетін кредиттік шығындар бойынша бағалау резервтерін таниды:

- Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкіндегі ақша қаражаттары мен салымдар;
- Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері;
- Басқа активтер.

Құнсызданудан болған шығын инвестициялар бойынша үлестік құрал болып танылмайды.

Күтілетін кредиттік шығындарды бағалауды шамасы төмендегілерге тең бағалау резервінің көмегімен жүргізу қажет:

- кейінгі 12 ай ішінде күтілетін кредиттік шығын шамасына, яғни есепті күннен кейінгі 12 ай ішінде туындауы мүмкін құралдар бойынша міндеттемелерді орындамау жағдайлары салдарынан күтілетін кредиттік шығындар болып табылатын қаржы құралдарының бүкіл қолданылу мерзімі ішіндегі кредиттік шығындардың сол бөлігі ("бірінші кезең"); немесе
- қаржы құралының қолданылу мерзімі ішінде құрал бойынша міндеттемелерді орындамаудың барлық ықтимал жағдайларының салдарынан туындайтын қаржы құралының бүкіл қолданылу мерзімі ішінде күтілетін кредиттік шығындардың шамасы ("екінші кезең" және "үшінші кезең")».

Қаржы құралының барлық қолданылу мерзімінде күтілетін кредиттік шығындардың толық шамасы мөлшерінде бағалау резервін құру құрал бойынша кредиттік тәуекел оның бастапқы танылған сәтінен бастап айтарлықтай ұлғайған жағдайда талап етіледі. Қалған барлық жағдайларда күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервтер 12 ай шегінде күтілетін кредиттік шығындар мөлшеріне тең мөлшерде қалыптастырылады.

Күтілетін кредиттік шығындар кредиттік шығындардың келтірілген құнын олардың ықтималдығын ескере отырып бағалауды білдіреді. Бұл шығындарды бағалау шарт бойынша Қорға тиесілі ақша қаражатының ағындары мен тиісті актив үшін тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып дисконтталған бірқатар экономикалық сценарийлердің ықтималдығын талдауды негізге ала отырып Қор алуды күтілетін ақша қаражатының ағындары арасындағы айырманың келтірілген құнын білдіреді.

Кредиттік-құнсызданған қаржы активтері

Қаржы активі осындай қаржы активі бойынша есепті болашақ ақша ағындарына теріс әсер ететін бір немесе бірнеше оқиғалар туындаған жағдайда кредиттік-құнсызданған болып есептеледі. Кредиттік-құнсызданған қаржы активтеріне қатысты "үшінші сатыдағы активтер" термині қолданылады. Кредиттік құнсыздану белгілері мынадай оқиғалар туралы бақыланатын деректерді қамтиды:

- заемшы немесе кредитордың елеулі қаржылық қиындықтары;
- дефолт немесе төлем мерзімін өткізіп алу сияқты шарт талаптарының бұзылуы;
- кредитордың заемшыға оның қаржылық қиындықтарына байланысты экономикалық себептерге немесе шарттық талаптар бойынша жеңілдік беруі, оны кредитор басқа жағдайларда бермейтін еді;
- қаржылық қиындықтар нәтижесінде бағалы қағаз үшін белсенді нарықтың жоғалуы; немесе
- келтірілген кредиттік шығындарды көрсететін қаржы активін үлкен жеңілдікпен сатып алу.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Кейбір жағдайларда жеке оқиғаны сәйкестендіру мүмкін емес, өйткені қаржы активінің кредиттік құнсыздануы бірнеше оқиғаның жиынтық әсерінен туындауы мүмкін. Әрбір есепті күнгі жағдай бойынша Қор амортизацияланған құны бойынша немесе өзге жиынтық кіріс арқылы әділ құны бойынша бағаланатын қаржы активтері болып табылатын борыштық құралдардың кредиттік құнсыздануы мәніне бағалау жүргізеді. Мемлекеттік және корпоративтік борыштық құралдардың кредиттік құнсыздануын бағалау кезінде Қор облигациялардың кірістілігі, кредиттік рейтингтер және қарыз алушының қаржыландыруды тарту қабілеті сияқты факторларды ескереді.

Дефолтты анықтау

Күтілетін кредиттік шығындардың шамасын анықтау кезінде дефолт анықтамасын пайдалану өте маңызды. Дефолтты анықтау күтілетін кредиттік шығындардың сомасын бағалау және бағалау резерві одан кейінгі 12 ай немесе кредит берудің барлық мерзімі үшін есептелгенін анықтау үшін пайдаланылады, өйткені "дефолт" ұғымы "дефолт ықтималдығы" ұғымының бір бөлігі болып табылады, ол күтілетін кредиттік шығындарды бағалауға да, кредиттік тәуекелдің едәуір артуын анықтауға да әсер етеді.

Кредиттік тәуекелдің едәуір артуы

Кредиттік тәуекелді елеулі арттыру фактілері анықталған кезде бастапқы тану сәтінен бастап Қор құнсыздануға қатысты талаптарға жататын барлық қаржы активтерінің мониторингін жүргізеді. Кредиттік тәуекел айтарлықтай көтерілген жағдайда Қор бағалау резервінің шамасын келесі 12 ай ғана емес, кредит берудің барлық мерзімі ішінде күтілетін кредиттік шығындар көлемінің негізінде бағалайды.

Қаржы құралы бойынша кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюы мәніне бағалау кезінде Қор бастапқы танылған сәттен бастап қаржы құралын бастапқы тану кезінде қалған өтеу мерзімі үшін көрсетілген есепті күнге болжанған дефолт тәуекелімен есепті күнгі жағдай бойынша қаржы құралы бойынша дефолт тәуекелін өтеудің қалған мерзімін негізге ала отырып салыстырады. Мұндай бағалауды жүргізу кезінде Қор өткен кезеңдердегі ақпаратты және болжамды деректерді қоса алғанда, Қордың қолда бар тәжірибесі мен сараптамалық бағалаулары негізінде ақталмаған шығындарсыз немесе күш-жігерсіз алынуы мүмкін болжамды ақпаратты қоса алғанда, негізделген және расталған сандық және сапалық ақпаратты ескереді.

Қор контрагенттерге кредиттік тәуекелдің ішкі рейтингін олардың кредиттік сапасына байланысты береді. Кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюының негізгі көрсеткіші сандық ақпарат болып табылады, ол салыстыру жолымен анықталатын құралдың әрекет ету мерзімі ішінде дефолт ықтималдығының өзгеруі туралы ақпаратты білдіреді:

- есептік күндегі жағдай бойынша қалған қолдану мерзімі ішінде дефолт ықтималдылығы; және
- осы тәуекелді бастапқы тану кезінде болған фактілер мен жағдайлар негізінде бағаланған қазіргі уақытта қалған қолданылу мерзімі ішіндегі дефолт ықтималдығы.

Дефолт ықтималдылығының қолданылған көрсеткіштері болжалды болып табылады; бұл ретте Қор күтілетін кредиттік шығындар бойынша бағалау резервінің шамасын өлшеу үшін пайдаланылатын әдіснамалар мен деректерді пайдаланады.

Кредиттік тәуекелдің едәуір артуын көрсететін сапалық факторлар дефолт ықтималдығының үлгілерінде уақтылы көрсетіліп отырады. Сонымен қатар, кредиттік тәуекелдің едәуір ұлғаюы тұрғысынан бағалау кезінде Қор кейбір сапалық факторларға жеке талдау жүргізеді.

Бастапқы тану сәтінен бастап кредиттік тәуекелдің едәуір артуы салыстырмалы шама болып табылатынын ескере отырып, дефолт ықтималдығының нақты өзгеруі (абсолюттік мәнде) бастапқы тану кезінде дефолт ықтималдығы басым қаржы құралына қарағанда бастапқы тану кезінде дефолт ықтималдығы аздау қаржы құралы үшін айтарлықтай болады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Қаржы активтерін түрлендіру және тануды тоқтату

Қаржылық активтің түрленуі бастапқы тану күні мен қаржылық активті өтеу күні арасындағы кезеңде актив бойынша ақша ағындарын реттейтін шарттық талаптарды қайта қарау немесе өзге де түрлендіру жүргізілген жағдайда жүргізіледі. Түрлендіру шартта көзделген ақша ағындарының сомасына және/немесе мерзіміне не уақыттың дәл сол сәтіне, не уақыттың болашақтағы сәтіне әсер етеді.

Қаржы активін түрлендіру кезінде Қор бұл түрлендірудің активті тануды тоқтатуға әкеп соға ма әлде жоқ па, соны бағалайды. Қор саясатына сәйкес, түрлендіру тек шарт талаптарында айтарлықтар айырмашылықтарға әкеп соққан жағдайда ғана тануды тоқтатуға әкеп соғады. Өзгертілген шарттардың бастапқы шарттық талаптардан айтарлықтай айырмашылығы бар-жоғын анықтау үшін Қор мыналарға талдау жасайды:

- Сапалық факторлар. Мысалы, шартта көзделген талаптар өзгергеннен кейін ақша ағындары борыштың негізгі сомасы мен пайыздар есебінен төлемдерді ғана қамтымайды; шарт валютасы немесе контрагент өзгерді. Сондай-ақ пайыздық мөлшерлемелердің, өтеу мерзімдерінің, ковенанттардың өзгеру деңгейі де талданады.

Егер аталған факторлар елеулі түрлендіруге анық көрсетпесе, онда:

- Қайта қаралған шарттарға сәйкес шарттың бастапқы талаптарына және ақша ағынына сәйкес шарттық ақша ағындарының қалған бөлігінің келтірілген құнын және ақша ағындарын салыстыру үшін сандық бағалау жүргізіледі, бұл ретте екі сома да бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемені пайдалана отырып дисконтталады.

Қаржылық активті тану тоқтатылған жағдайда күтілетін кредиттік шығындар бойынша бағалау резерві осы күнгі активтің таза баланстық құнын айқындау үшін тану тоқтатылған күні қайта бағаланады. Жаңа талаптарға сәйкес қайта қаралған баланстық құн мен жаңа қаржы активінің әділ құны арасындағы айырма тануды тоқтатудан болған пайда немесе шығынның туындауына алып келеді.

Активті тануды тоқтатуға әкеп соқпайтын қаржы активінің шарттық талаптары өзгерген жағдайда Қор осындай актив бойынша кредиттік тәуекел бастапқы тану сәтінен бастап салыстыру жолымен едәуір ұлғайғанын айқындайды:

- бастапқы тану кезіндегі қолда бар деректер және бастапқы шарттық талаптар негізінде бағаланатын активтің қалған қолданылу мерзімі ішінде дефолт ықтималдығы; және
- қайта қаралған шарттарға сүйене отырып, есепті күнгі жағдай бойынша активтің қалған қолданылу мерзімі ішінде дефолт ықтималдығы.

Қордың берешекті мәжбүрлеп өндіріп алудан уақытша бас тартуға қатысты саясатына сәйкес түрлендірілген қаржы активтері үшін түрлендіру тануды тоқтатуға әкелмеген дефолттың ықтималдығын бағалау Қордың бұрынғы ұқсас тәжірибесін өскөре отырып, қайта қаралған Шартқа сәйкес ақша ағындарын алу қабілетін, сондай-ақ қайта қаралған шарттық талаптарға сәйкес берешекті өтеуді қоса алғанда, клиенттің мінез-құлқын сипаттайтын әртүрлі көрсеткіштерді көрсетеді. Егер кредиттік тәуекел бастапқы тану кезінде күтілетін деңгейден едәуір жоғары деңгейде сақталса, онда күтілетін кредиттік шығындар бойынша бағалау резерві бұрынғысынша активтің әрекет ету мерзімі ішінде күтілетін кредиттік шығындардың мөлшеріне тең мөлшерде есептеледі.

Қаржы активін тануды толық тоқтатқан кезде активтің баланстық құны мен алынған өтеу сомасы арасындағы айырма, сондай-ақ бұрын пайда немесе шығын құрамында танылған және капитал құрамында жинақталған дебиторлық берешек және жиынтық пайда/шығын пайда немесе шығын құрамында танылады. Бұрын өзге жиынтық табысқа жатқызылған жинақталған пайда/шығын кейіннен пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелмейтін, ӨЖКАӨБҚ санатына жіктелген меншікті капиталға инвестициялар бұған қосылмайды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Егер қаржы активін тану толық тоқтатылмаса (мысалы, Қор берілген активтің бір бөлігін сатып алу мүмкіндігін өзінде сақтаса), онда Қор осы қаржы активінің алдыңғы баланстық құнын ол жалғасып отырған қатысу аясында тануды жалғастыратын бөлік және активті беру күніне көрсетілген бөліктердің әділ құнының салыстырмалы мәндерін негізге ала отырып, ол бұдан былай танымайтын бөлік арасында бөлінеді. Есептен шығарылатын бөлімге жатқызылған баланстық құн мен есептен шығарылатын бөлік үшін алынған өтем сомасы арасындағы айырма, сондай-ақ өзге жиынтық кіріс құрамында танылған оған жатқызылған кез келген пайда немесе шығындар пайдаға немесе шығынға жатқызылады. Меншікті капиталға жатқызылған алынған пайда немесе шығын танылуын жалғастыратын бөлік пен осы бөліктердің әділ құнының салыстырмалы мәндеріне сүйене отырып, танылуы тоқтатылған бөлік арасында бөлінеді. Бұл ереже ӨЖКАӘБҚ санатына жатқызылған үлестік құралдарға салынған инвестицияларға қолданылмайды. Бұл жағдайда бұрын өзге жиынтық кіріс құрамында танылған, жинақталған пайда немесе шығынды пайда немесе шығын санатына қайта жүктеу жүргізілмейді.

Қаржылық жағдай туралы есепте күтілетін кредиттік шығындар бойынша бағалау резервін ұсыну

Күтілетін кредиттік шығындар бойынша бағалау резерві қаржылық жағдай туралы есепте былайша ұсынылады:

- Амортизацияланған құны бойынша бағаланатын қаржы активтері үшін: активтердің жалпы баланстық құнынан шегерім ретінде;
- ӨЖКАӘБҚ санатының борыштық құралдары үшін: қаржылық жағдай туралы есепте баланстық құн әділ құн бойынша бағаланатын болғандықтан, бағалау резерві танылмайды. Бұл ретте күтілетін кредиттік шығындар бойынша бағалау резерві инвестицияларды қайта бағалау қорының құрамындағы қайта бағалау сомасына қосылады.

Қаржылық міндеттемелер

Қаржылық міндеттемелер бастапқыда мәміле бойынша шығындарды шегере отырып, әділ құны бойынша есептеледі. Өзге қаржылық міндеттемелер кейіннен тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісін пайдалана отырып, амортизацияланған құн бойынша есепке алынады.

Тиімді пайыздық мөлшерлеме әдісі қаржылық міндеттеменің амортизацияланған құнын есептеу және тиісті кезеңге пайыздық шығыстарды бөлу үшін пайдаланылады.

Қаржылық міндеттемелерді тануды тоқтату

Қор қаржылық міндеттемелерді тануды олар өтелген, жойылған немесе олар бойынша талап ету мерзімі аяқталған жағдайда ғана тоқтатады. Тану тоқтатылатын қаржылық міндеттеменің баланстық құны мен төленген немесе төленуге тиісті өтем арасындағы айырма пайда немесе шығын құрамында танылады.

Қор мен кредитор арасындағы елеулі айырмашылықтарға ие борыштық құралдармен алмасу бастапқы қаржылық міндеттемені өтеу және жаңа қаржылық міндеттемені тану ретінде ескеріледі. Қор қолданыстағы қаржылық міндеттеме талаптарының немесе оның бір бөлігінің елеулі өзгеруін бастапқы қаржылық міндеттемені өтеу және жаңа қаржылық міндеттемені тану ретінде ескереді. Қор, егер бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлеме бойынша дисконтталған алынған комиссиялық сыйақыны шегергендегі комиссиялық сыйақыны төлеуді қоса алғанда, жаңа шарттарға сәйкес ақша ағындарының дисконтталған келтірілген құны бастапқы қаржылық міндеттеме бойынша қалған ақша ағындарының дисконтталған келтірілген құнынан кем дегенде 10% - ға өзгеше болса, міндеттемелердің шарттары айтарлықтай ерекшеленетінін жорамалдайды. Егер түрлендіру елеулі болып табылмаса, онда: (1) түрлендіруге дейінгі міндеттеменің баланстық құны; және (2) түрлендіруден кейінгі ақша ағындарының келтірілген құны арасындағы айырма өзге де кірістер мен шығыстар құрамында түрлендіруден түсетін кіріс немесе шығыс ретінде пайдада немесе шығындарда танылуға тиіс.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Ауыстыру әсері

Төмендегі кестеде ұсынылған жіктеу және бағалау санатына сәйкес ХҚЕС (IAS) 39 және тиісті санаттарға сәйкес 9 ХҚЕС (IFRS), сондай-ақ 39 ХҚЕС (IAS) және 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес есептелген қаржы активтерінің баланстық құны көрсеткіштерін салыстыру 2018 жылғы 1 қаңтарда ХҚЕС (IFRS) 9-ға көшу қорытындылары бойынша ұсынылған.

	39 ХҚЕС (IAS) санатын бағалау	39 ХҚЕС (IAS) бойынша 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша	Қайта жіктеу	Қайта санау	9 ХҚЕС (IFRS) бойынша 2018 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша	9 ХҚЕС (IFRS) санатын бағалау
Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі ақша қаражаты	Амортизацияланған құны	27,434,003	-	(87)	27,433,916	Амортизацияланған құны
Сату үшін қолда бар қаржы активтері	Сату үшін қолда бар инвестициялар	59,549,660	(59,549,660)	-	-	ӨЖКАӘҚ
Амортизацияланған құн бойынша ескерілетін қаржы активтері	Өтелгенге дейін ұсталатын	-	59,549,660	(15,197)	59,534,463	Амортизацияланған құны

Функционалдық валюта

Қордың қаржылық есептілігіне енгізілген баптар Қор жұмыс істейтін бастапқы экономикалық орта валютасында ("функционалдық валюта") өлшенеді. Қордың осы қаржылық есептілігін ұсыну валютасы қазақстандық теңге ("теңге") болып табылады. Егер басқаша көрсетілмесе, барлық мәндер бүтін мың теңгеге дейін бүтінделген.

Өзара есепке алу

Қаржылық актив пен қаржылық міндеттеме есепке алынады және қаржылық жағдай туралы есепте егер Қордың баланста танылған сомаларды есепке алуды жүзеге асыруға заңды түрде бекітілген құқығы болса және сальдо сомасы бойынша есепке алуды жүргізуге не активті сатуға және міндеттемені бір мезгілде орындауға ниеттенсе ғана сальдолық сома көрсетіледі. Бухгалтерлік есеп стандартында немесе тиісті түсіндірмеде талап етілетін немесе рұқсат етілетін жағдайларды қоспағанда, кірістер мен шығыстар пайда немесе шығындар және өзге де жиынтық кіріс туралы есепте өзара есепке алынбайды, бұл ретте мұндай жағдайлар Қордың есеп саясатында жеке ашылады.

Ақша қаражаты және оның баламалары

Ақша қаражаты және оның баламалары кассадағы ақша қаражатын, 3 айдан артық емес бастапқы өтеу мерзімі бар ҚРҰБ-дағы корреспонденттік және мерзімді шоттардағы бос қалдықтарды және қандай да бір шарттық міндеттемелермен ауыртпалықтар салынбаған 3 айдан артық емес бастапқы өтеу мерзімі бар кредиттік ұйымдардағы қаражатты қамтиды.

Негізгі құралдар

Жұмыстарды орындауға, қызметтерді көрсетуге, басқарушылық мұқтаждыққа арналған жер, ғимараттар мен көлік құралдары құнсызданудан болған жиналған шығындар мен жинақталған амортизация салдарынан есептелген шегеріммен қайта бағалау сәтінде әділ құнын білдіретін қайта бағалау құны бойынша қаржылық жағдайы туралы есепте көрсетіледі.

Қайта бағалау негізгі құралдардың теңгерім құны есепті күнгі олардың әділ құнынан айтарлықтай айырмашылығы болмайтындай тұрақты түрде жасалады.

Қайта бағалау нәтижесінде ғимарат және көлік құралдарының құнын көбейту басқа жиынтық кіріске кіреді және ол бұрын шығын ретінде көрсетілген сол активтердің алдыңғы төмендеген құнынан асқан шамасына қарай капиталда жинақталады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Алдыңғы төмендеу сомасы шегінде қайта бағалау қаржы нәтижесіне жатады. Қайта бағалау нәтижесінде жер, ғимараттардың және көлік құралдарының теңгерім құнын төмендету аталған активті алдыңғы қайта бағалау нәтижесінде жасалған қайта бағалау қорындағы қалдықтан оның асып кеткен сомасындағы қаржы нәтижесіне жатады.

Қайта бағаланатын ғимараттар мен көлік құралдарының амортизациясы бойынша шығыстар пайда немесе шығында көрсетіледі. Қайта бағаланатын негізгі құралды кейіннен сатқан немесе есептен шығарған кезде негізгі құралды қайта бағалау қорының қалдығы тікелей бөлінбеген пайда шотының есебіне шығынға жазылады.

Меншік құқығындағы Қорға тиесілі жер амортизацияланбайды.

Жабдықтар және басқа да негізгі құралдар құнсызданудан жиналған шығындар мен жинақталған амортизация шегерімімен сатып алу құны бойынша көрсетіледі.

Амортизация жою құны шегерімімен негізгі құралдардың нақты немесе бағалау құнын шығынға жазу үшін біркелкі пайдалы пайдаланудың болжалды мерзімі ішінде есептеледі. Пайдалы пайдаланудың болжалды мерзімі, теңгерім құны мен амортизацияны есептеу тәсілі әрбір есепті кезеңнің соңында талданады, бұл ретте бағалаудағы барлық өзгерістер төменде көрсетілген жылдық мөлшерлемелер бойынша салыстыру көрсеткіштері қайта қаралмай, есептілікте көрсетіледі:

Ғимараттар мен құрылыстар	2.5%
Компьютерлік жабдық	20-50%
Кеңсе жабдығы	4.0-100.0%
Көлік құралдары	14.3-20.0%
Материалдық емес активтер	10%-100.0%

Негізгі құралдардың нысаны сатылған немесе активті пайдалануды жалғастырғаннан болашақта экономикалық пайда алу күтілмейтін жағдайда есептен шығарылады. Негізгі құралдарды сатудан немесе басқа да шығарудан болған кіріс немесе шығын осы нысандардың сату бағасы мен теңгерім құны арасындағы айырма ретінде белгіленеді және пайда немесе шығында танылады.

Материалдық емес активтер

Жекелей сатып алынған материалдық емес активтер

Жеке мәмілелер аясында сатып алынған түпкілікті пайдалану мерзімі бар материалдық емес активтер жинақталған амортизация және құнсызданудан жиналған шығын шегерімімен сатып алу құны бойынша есептеледі. Амортизация материалдық емес активтерді пайдалы пайдалану мерзімі ішінде біркелкі есептеледі. Пайдалы пайдаланудың болжалды мерзімі және амортизацияны есептеу әдісі есепті кезеңнің соңында талданады, бұл ретте бағалаудағы барлық өзгерістер есептілікте салыстыру көрсеткіштерін қайта қараусыз көрсетеді. Жеке мәмілелер аясында сатып алынған пайдалану мерзімі белгісіз материалдық емес активтер құнсызданудан жиналған шығын шегерімімен нақты сатып алу шығыны бойынша есепке алынады.

Өз күшімен құралған материалдық емес активтер

Өз күшімен құрылған материалдық емес активтер – ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар. Ғылыми-зерттеу жұмыстарына шығындар олар пайда болған кезеңдегі шығыстарға жатқызылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Өз күшімен жүргізілетін (дербес жоба немесе басқа жұмыс бөлігі ретінде) тәжірибелік-конструкторлық шығындар төмендегі талаптар қатар сақталған кезде ғана материалдық емес активтер ретінде капиталға айналады:

- пайдалануға немесе сатуға жарамды материалдық емес активті жасау бойынша жұмыстардың технологиялық өткізімділігін аяқтау;
- материалдық емес активті жасау, пайдалану немесе сату жұмыстарын аяқтау ниеті;
- материалдық емес активті пайдалану немесе сату мүмкіндігі;
- материалдық емес активтерден түскен болашақ экономикалық пайда түсімдерінің жоғары ықтималдылығы;
- материалдық емес активті әзірлеуге, пайдалануға немесе сатылуға арналған техникалық, қаржылық және өзге де ресурстардың болуы; және
- тәжірибелік-конструкторлық жұмыстарды жүргізу нәтижесінде пайда болған материалдық емес активтер құнын сенімді бағалау мүмкіндігі.

Өз күшімен құралған материалдық емес активтер материалдық емес актив жоғарыда көрсетілген белгілерге бірінші рет сәйкес келе бастаған күннен кейін жүзеге асырылған шығын сомасы есебіне қабылданады. Өз күшімен құралған материалдық емес активтерді көрсету мүмкін болмаған кезде әзірлеуге жұмсалған шығындар пайда болған кезеңдегі шығыстарға жатады.

Өз күшімен құралған материалдық емес активтер есепке алынғаннан кейін жеке мәмілелер аясында сатып алынған материалдық емес активтерге ұқсас жиналған амортизация және құнсызданудан жиналған шығын шегерімімен нақты өзіндік құны бойынша есептеледі.

Материалдық емес активтерді шығынға жазу

Материалдық емес актив сатылған немесе оны пайдаланудан немесе есептен шығарғаннан болашақта экономикалық пайда түсімі күтілмеген кезде шығынға жазылады. Есептен шығарудан және теңгерім құнынан түскен таза түсім арасындағы айырманы білдіретін материалдық емес активтерді шығынға жазғаннан пайда болған кіріс немесе шығын шығынға жазған сәтте пайда немесе шығынға кіреді.

Материалдық және материалдық емес активтердің құнсыздануы

Қор әрбір есепті күнге материалдық және материалдық емес активтердің теңгерім құнының құнсыздану индикаторының болуын тексереді. Кез келген осындай индикатор анықталған жағдайда құнсызданудан болған шығын көлемін анықтау мақсатында тиісті активтің өтелетін құны есептеледі (егер мұндай болса). Жеке активтің өтелетін құнын бағалау мүмкін болмаған жағдайларда Қор осындай активке жатқызылған өндіруші бірліктің өтелетін құнын бағалайды. Қордың корпоративтік активтерінің құны жеке өндіруші бірліктерге немесе олар үшін орынды және жүйелі бөлу әдісі табылуы мүмкін өндіруші бірліктердің ең аз тобына бөлінеді.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік

Инвестициялық жылжымайтын мүлік жал төлемін алу, капиталды үстеу үшін пайдаланылатын нысандарды (оның ішінде құрылыс сатысында тұрған осындай нысандар) білдіреді. Инвестициялық мүлік нысандары бастапқыда сатып алуға кеткен шығындарды қоса алғанда, сатып алу құны бойынша есептеледі. Нәтижесінде олар әділ құны бойынша көрсетіледі. Инвестициялық мүліктің әділ құнының өзгерісі олар пайда болған кезең ішіндегі пайдаға немесе шығынға қосылады.

Инвестициялық жылжымайтын мүлік нысаны есептен шығарылған немесе пайдаланудан түпкілікті шығарған кезде, оларға байланысты экономикалық пайда алу топшыланбағанда баланстан шығынға жазылады. Нысанды есептен шығарудан болған кез келген кіріс немесе шығын (активті есептен шығарудан және теңгерім құнынан түскен таза түсімдер арасындағы айырма) шығынға жазу кезеңі ішінде пайдаға немесе шығынға қосылады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Салық салу

Пайда салығы бойынша шығыстар ағымдағы және кейінге қалдырылған салық сомасын білдіреді.

Ағымдағы пайда салығы

Ағымдағы салық сомасы бір жылға салық салынатын шамаға қарай анықталады. Салық салынғанға дейінгі пайда басқа есептік кезеңдерге салық салу мақсатындағы шегерілетін немесе салық салынатын кірістер немесе шығыстар баптары үшін пайда немесе шығындар және басқа да жиынтық кіріс туралы есепте көрсетілген пайдадан өзгешеленеді, сондай-ақ салық салу мақсатында шегерілетін немесе салық салынбайтын баптарды қарастырмайды. Ағымдағы пайда салығы бойынша міндеттемелер заңнамамен есепті кезеңнің соңына дейін енгізілген салық салу мөлшерлемесі пайдаланып есептеледі.

Кейінге қалдырылған пайда салығы

Кейінге қалдырылған пайда салығы шоғырландырылған қаржы есептілігінде көрсетілген активтер мен міндеттемелердің теңгерім құны арасындағы уақытша айырмаға қатысты және пайдаға салынатын салықты есептеу кезінде қолданылатын салық есебінің тиісті деректерімен танылады. Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер әдетте барлық салық салынатын уақытша айырма есебімен көрсетіледі. Кейінге қалдырылған салықтық активтер осы уақытша айырманы пайдалану үшін болашақта салық салынатын теңгерімдік пайда болатын жоғары ықтималдылық шартымен барлық шегерілген уақытша айырма есебімен көрсетіледі. Салықтық активтер мен міндеттемелер уақытша айырмашылық салық салынатын пайдаға да, бухгалтерлік пайдаға да ықпал етпейтін мәмілелер (бизнесті біріктіру бойынша мәмілелерден басқа) аясында бастапқы активтер мен міндеттемелерді тану салдарынан туындаса, қаржылық есептілікте көрсетілмейді. Бұдан басқа, уақытша айырмашылық гудвилді бастапқы тану нәтижесінде пайда болса, кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер қаржылық есептілікте көрсетілмейді.

Инвестициялар мен қатысу үлестері бойынша кейінге қалдырылған салықтық активтер келешекте шегерілетін уақыт айырмасын пайдалануға жеткілікті салық салынатын пайда алу және олар жуырдағы болашақта іске асырылады деп күту ықтималдылығы болған жағдайда танылады.

Кейінге қалдырылған салықтық активтердің баланстық құны әр есепті кезең соңында қайта қаралады және бұл активтерді толық немесе ішінара қолдау үшін жеткілікті келешекте салық салынатын пайданың болу ықтималдылығы енді жоғары болмаса азайтылады. Пайда салығы бойынша кейінге қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер есепті күнде заңнамамен бекітілген немесе бекітілгелі тұрған салық мөлшерлемелері (сондай-ақ салық заңнамасының ережелері) қолданылып есептеледі және салықтық активті іске асыру немесе міндеттемелерді өтеу кезеңінде қолданылады деп есептеледі.

Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер мен активтердің бағасы Қордың активтер мен міндеттемелердің теңгерім құны өтемін алу немесе өтеу тәсілдеріне қатысты ниетінің (есепті кезеңнің соңындағы жағдай бойынша) салықтық салдарын көрсетеді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Әділ құны бойынша бағаланатын инвестициялық жылжымайтын мүліктің кейінге қалдырылған салықтық активтері мен кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелерін бағалау мақсатында осындай нысандардың баланстық құны егер тек мұндай болжам жоққа шығарылмаса тек қана сату жолымен өтеледі. Егер инвестициялық жылжымайтын мүлік амортизацияланған болса және мақсаты сатуға қарағанда белгіленген уақыт ішінде осындай инвестициядағы барлық экономикалық пайданың көп бөлігін пайдалану болып табылатын бизнесті жүргізу үлгісі аясында пайдаланылса болжам жоққа шығарылған болып саналады. Қор басшылығы инвестициялық жылжымайтын мүлік портфелін талдады және Қордың инвестициялық жылжымайтын мүлік нысандарының ешқайсысы бизнесті жүргізу моделі шеңберінде пайдаланылмайды деген қорытындыға келді, оның мақсаты сатудан гөрі белгілі бір уақыт ішінде осындай инвестицияларға жасалған экономикалық пайданың басым бөлігін тұтыну болып табылады. Тиісінше, Қор басшылығы 12 ХҚЕС (IAS) "Пайдаға салынатын салық" түзетулерінде сипатталған сату туралы болжам теріске шығарылмайтынын анықтады. Нәтижесінде Қор Қордың инвестициялық жылжымайтын мүліктің әділ құнындағы өзгерістерге қандай да бір кейінге қалдырылған салықтарды мойындамады, өйткені Қорға Қордың инвестициялық жылжымайтын мүлік нысандарының істен шығуына байланысты пайда салығы салынбайды.

Жыл іші ағымдағы және кейінге қалдырылған пайда салығы

Пайдаға салынатын ағымдағы салық және кейінге қалдырылған салық тікелей басқа да жиынтық кіріс немесе меншікті капитал құрамында көрсетілген баптарға жатқызылған жағдайлардан басқа, пайдада немесе шығында танылады. Бұл жағдайда ағымдағы және кейінге қалдырылған салықтар басқа да жиынтық кірісте немесе тиісінше тікелей капиталда танылады.

Операциялық салықтар

Қор өз қызметін жүргізетін Қазақстан Республикасында пайда салығынан басқа Қор қызметіне қатысты қолданылатын әртүрлі салықтарды есептеу және төлеу талаптары бар. Бұл салықтар басқа операциялық шығыстар құрамында пайда мен шығын және басқа жиынтық кіріс туралы есепте көрсетіледі.

Алдағы шығыстар резерві

Алдағы шығыстар резерві Қордың өткен оқиғалар нәтижесінде пайда болған міндеттемелері (заңды немесе іскерлік айналым нормаларымен негізделген) болса және Қордың аталған міндеттемелерді өтейтін мүмкіндігі болса, ал сондай міндеттемелердің көлемі бағаланған болса, есепте көрсетіледі.

Есепте көрсетілген алдағы шығыстар резерві тәуекелдер мен осы міндеттемелерге тән белгісіздік есебімен есепті кезең соңында айқындалған міндеттемелерді өтеу үшін қажет соманы бағалауды білдіреді. Егер алдағы шығыстар резерві шамасы міндеттемелерді өтеу бойынша болжалды ақша ағыны негізінде есептелсе, онда алдағы шығыстар резерві осындай ақша ағынының (егер уақыт ішінде ақша құнының ықпалы едәуір болса) дисконтталған құны ретінде белгіленеді.

Егер міндеттемелерді өтеуге қажет төлемдерді үшінші тарап ішінара немесе толық өтейді деп күтілсе, өтемді алатынына толық сенімді болған және осы дебиторлық берешек сомасын сенімді бағалауға мүмкіндік болған кезде тиісті дебиторлық берешек актив ретінде көрсетіледі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Шетел валютасы

Қордың қаржылық есептілігін даярлау кезінде функционалдық валютадан ерекшеленетін валютамен («шетел валюталары») жасалған операциялар операция жүргізілген күні і айырбастау бағамы бойынша көрсетіледі. Шетел валютасында берілген ақша баптары есептілік жасалған күнге тиісті валюта бағамы бойынша қайта есептеледі. Шетел валютасында берілген өділ құны бойынша есепке алынған ақша емес баптар өділ құн белгіленген күні қолданылған айырбастау бағамы бойынша қайта есептелуі тиіс. Шетел валютасында берілген тарихи құн бойынша көрсетілген ақшасыз баптар қайта есептелмейді.

Валюта бағамдарының өзгеруі нәтижесінде туындаған ақша баптары бойынша бағамдық айырма олар туындаған кезеңдегі пайда мен шығында көрсетіледі.

Капитал резервтері

Қордың қаржылық жағдайы туралы есептегі капитал құрамында көрсетілген резервтерге негізгі құралдарды қайта бағалау бойынша резервтер кіреді.

3. Бағалау барысындағы елеулі жорамалдар және белгісіздік көздері

Қордың есептік саясатын қолдану барысында басшылық активтер мен міндеттемелердің теңгерім құнына қатысты басқа дереккөздерде жасалмаған болжамдар, бағалар мен жорамалдар жасауы тиіс. Бағалау мәндері мен олардың негізінде жатқан жорамалдар өткен тәжірибелерден және нақты жағдайларда орынды деп саналатын басқа да факторлардан қалыптасады. Нақты нәтижелер бағалау деректерінен ерекшеленуі мүмкін.

Бағалау және олармен байланысты жорамалдар жүйелі түрде қайта қаралады. Егер тек осы кезеңге ықпал етсе, не бағалау қайта қаралған кезеңге, және өзгеріс ағымдағы, сондай-ақ болашақ кезеңдерге әсер ететін, болашақ кезеңдерге әсер еткен болса, бағалаудағы өзгерістер қайта қаралған кезеңде көрсетіледі.

Елеулі жорамалдар

Бизнес-үлгіні бағалау

Қаржы активтерін жіктеу және бағалау негізгі борыш сомасы мен пайыздар есебінен төлемдер нәтижесіне және бизнес-үлгіні тестілеу нәтижесіне байланысты. Қор қолданатын бизнес-үлгі қандай да бір бизнес-мақсатқа жету үшін топтастырылған қаржы активтерінің басқару тетігін көрсететін деңгейде анықталады. Бұл баға барлық орынды дәлелді, оның ішінде активтер тиімділігін бағалау және өлшеу үдерісін көрсететін пікірлерді пайдалануды; активтердің тиімділігіне әсер ететін тәуекелдерді және осы тәуекелдерді басқару үдерісін, сондай-ақ активтерді басқарушы тұлғаларға сыйақы беру тетігін қамтиды. Қор олардың шығу және осы активті ұстап тұрған бизнес-мақсаттарға сай болу себебін ұғыну үшін өтеу мерзімі жеткенге дейін тану тоқтатылатын басқа жиынтық кіріс арқылы амортизацияланған құны бойынша немесе өділ құны бойынша көрсетілетін қаржы активтеріне мониторинг жүргізеді. Мониторинг – аясында қалған қаржы активтері ұсталатын бизнес-үлгінің ағымдағы релеванттығын Қордың үнемі бағалауының бір бөлігі. Үлгі релевантты болмаған жағдайда, бизнес-үлгідегі өзгерістер мен тиісті активтерді жіктеудегі мүмкін өзгерістер талданады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Кредиттік тәуекелдің елеулі түрде артуы

2-ескертуде түсіндірілгендей, күтілетін кредит шығындарының шамасы 12 ай шегінде (бірінші кезеңдегі активтер үшін) немесе бүкіл кредит беру мерзімінің ішінде (екінші және үшінші кезеңдегі активтер үшін) күтілетін кредит шығындарына тең бағалау резервінің сомасында бағаланады. Актив бастапқы тану сәтінен бастап ол бойынша кредиттік тәуекел елеулі түрде артқан кезде екінші кезеңге өтеді. ХҚЕС (IFRS) 9 Ішінде кредиттік тәуекелдің елеулі түрде артуының анықтамасы жоқ. Қордың жеке активі бойынша кредиттік тәуекелдің елеулі түрде артуы бағаланған кезде негізді әрі растауға болатын сапалық және сандық болжам ақпарат ескеріледі.

Қолданылатын үлгілер мен жорамалдар

Қаржы активтерінің әділ құнын бағалаған кезде, сондай-ақ күтілетін кредит шығындарын бағалаған кезде Топ түрлі үлгілер мен жорамалдар қолданады. Активтердің әр типі үшін қолайлырақ үлгіні анықтаған кезде, сондай-ақ бұл үлгілерде қолданылатын жорамалдарды, сонымен қатар кредиттік тәуекелдің негізгі факторларына жататын жорамалдарды анықтау үшін пікір қолданылады.

Негізгі құралдарды пайдалы қолдану мерзімдері

Жоғарыда көрсетілгендей, негізгі құралдарды пайдалы қолданудың күтілетін мерзімдері әрбір есепті жылдың соңында қайта қарастырылады.

Кейінге қалдырылған салық активтерін өтеу мүмкіндігі

Қор басшылығы есепті күндегі кейінге қалдырылған салық активтеріне қатысты резерв құру қажеттілігінің жоқ екеніне сенімді, себебі кейінге қалдырылған салық активтері толығымен сатылатын болады. 2019 және 2018 жылдардағы 31 желтоқсанда кейінге қалдырылған салық активтерінің теңгерімдік құны тиісінше 259,235 мың теңге және 287,328 мың теңге болды.

4. Жаңа және қайта қаралған халықаралық қаржылық есептілік стандарттары

Ағымдағы жылға қатысты күшіне енген жаңа және түзетілген ХҚЕС

Жалдау

«Жалдау» ХҚЕС МСФО (IFRS) 16 алғашқы қолданылуының әсері. Ағымдағы жылы Қор 2019 жылғы 1 қаңтардан немесе кешірек басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты күшіне енген «Жалдау» ХҚЕС (IFRS) 16 (2016 жылғы қаңтарда ХҚЕС (ХҚЕСК) бойынша кеңес шығарған) қолданды.

ХҚЕС (IFRS) 16 жалдауды есепке алуға қатысты жаңа немесе өзгертілген талаптарды енгізеді. Стандарт базалық активінің төмен құны бар жалдау шарттары мен қысқа мерзімді жалдау шарттарынан басқа барлық жалдау шарттары үшін тануды бастау күніне жалдау бойынша міндеттемелер мен пайдалану құқығы нысанында активті тануды талап ете отырып операциялық және қаржылық жалдау арасындағы айырмашылықты жою жолымен жалдау есебіне елеулі өзгерістер енгізеді. Жалға алушы тарапынан есепке қарағанда жалға беруші тарапынан есепке алу өзгеріссіз қалған. Осы жаңа талаптардың бөлшектері 3-ескертуде сипатталған. ХҚЕС (IFRS) 16 Қордың қаржылық есептілігіне қолдану әсері төменде сипатталған.

Қор үшін ХҚЕС (IFRS) 16 алғаш қолдану күні 2019 жылғы 1 қаңтар болып табылады.

Қор ХҚЕС (IFRS) 16 сәйкес ХҚЕС (IFRS) 16 түрлендірілген ретроспективті қолдану үлгісін таңдады. Сәйкесінше, салыстырмалы көрсеткіштерді қайта есептеу жүргізілмеді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Жалдаудың жаңа анықтамасының әсері

Қор ХҚЕС (IFRS) 16 өту аясында ұсынылған тәжірибелік шараларды қолданды, ол шарт қайтадан жалдау шарттарының барын немесе жалдау шарттарын қамтитындығын анықтамауға мүмкіндік береді. Сәйкесінше ХҚЕС (IAS) 17 және ХҚЕТК (IFRIC) 4 сәйкес жалдау анықтамасы сол қалпында 2019 жылғы 1 қаңтарға дейін жасалған немесе өзгертілген жалдау шарттарына қатысты қолданылады.

Жалға алушы тарапынан жалдау есебіне әсері

Операциялық жалдау: ХҚЕС (IFRS) 16 Қордың ХҚЕС (IAS) 17 сәйкес бұрын операциялық жалдау ретінде топтастырылатын жалдауды есепке алу қағидатын өзгертті (баланстан тыс ескерілетін).

Барлық жалдау шарттары бойынша (төменде көрсетілгендерді қоспағанда) ХҚЕС (IAS) 16 алғаш қолданған кезде Қор:

- a) Болашақ жалдау төлемдерінің келтірілген құны бойынша бағаланатын жалдау бойынша міндеттемелер мен пайдалану құқығы нысанында активтердің қаржылық жағдайы туралы есепте таныды;
- b) Жалдау бойынша міндеттемелер бойынша пайыздар мен пайдалану құқығы нысанында активтерді амортизациялау пайдасы мен шығындары туралы есепте таныды;
- c) Негізгі бөлік (қаржылық қызметте берілген) пен пайыздарды (операциялық қызметте берілген) өтеуге бағытталған ақша қаражатының жалпы сомасын ақша қаражатының қозғалысы туралы есепте бөліп алды

Жалдау бойынша ынталандырушы төлемдер (мысалы, тегін (жеңілдікті) кезең) жалдау бойынша міндеттемелер мен пайдалану құқығы нысанындағы активтерді бағалау аясында танылады, бұл уақытта ХҚЕС (IAS) 17 сәйкес олар тура сызықты негізде жалдауға шығыстарды қысқарту ретінде амортизацияланатын жалдау сыйақысы ретінде танылады. ХҚЕС (IFRS) 16 сай құнсыздану затына пайдалану құқығы нысанындағы активтерді бағалау «Активтердің құнсыздануы» ХҚЕС (IAS) 36 сәйкес жүргізіледі.

Қысқа мерзімді жалдау (12 айға дейінгі мерзіммен) және құны төмен активтерді жалдау (дербес компьютерлер мен кеңсе жиһазы сияқты) шарттары үшін Қор жалдау бойынша шығыстарды ХҚЕС (IFRS) 16 рұқсат бергендей бірдей таниды. Бұл шығыстар пайда немесе шығын құрамында «басқа да шығыстар» құрамында берілген.

Жалдау, сол жалға алу талаптары жалға берушіге активтерді иеленумен байланысты пайда мен тәуекелдерді беруді болжағанда қаржылық жалға алу ретінде топтастырылады. Басқа барлық қаржылық жалға алу операциялық жалдау болып топтастырылады.

Жалға беруші тарапынан жалдауды есепке алу әсері.

ХҚЕС (IFRS) 16 жалға беруші жалдауды қалай есепке алатындығын елеулі өзгертпейді. ХҚЕС (IFRS) 16 сай жалға беруші жалдауды операциялық немесе қаржылық ретінде топтастыруды және әр жалдау түрін жеке ескеруді жалғастырады. ХҚЕС (IFRS) 16 ақпараттың көрінісіне қатысты талаптарды, оның ішінде жалға беруші жалға алынған активтердің қалдық үлесімен байланысты тәуекелдерді қалай басқару керектігіне қатысты талаптарды өзгертті және кеңейтті.

ХҚЕС (IFRS) 16 аралық жалға беруші басты жалдау шарты мен қосалқы жалдау шартын екі бөлек шарт ретінде есептейді. Аралық жалға беруші қосалқы жалға алуды басты жалдау шартымен негізделген пайдалану құқығы нысанындағы активтер негізінде қаржылық немесе операциялық қосалқы жалдау деп топтастыруы қажет (ХҚЕС (IAS) 17 болғандағыдай базалық активке сілтеме жасау жолымен емес).

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Ағымдағы жылы Қор 2019 жылғы 1 қаңтардан басталатын жылдық кезеңдерге қатысты қолданылатын және халықаралық қаржылық есептілік стандарты бойынша кеңес (бұдан әрі – «ХҚЕСК») шығарған стандарттар мен интерпретацияларды қоса алғанда ХҚЕС-ке бірқатар түзетулер қолданды. Аталған түзетулерді қолдану осы қаржылық есептілікте көрсетілген сома немесе ақпаратты ашуға елеулі ықпал еткен жоқ.

«Теріс өтемақымен алдын ала төлем ерекшеліктері» ХҚЕС (IFRS) 9 түзетулері	Қор ағымдағы жылы алғаш рет ХҚЕС (IFRS) 9 түзетулерді қолданды. ХҚЕС (IFRS) 9 түзетулерді қолдануды былай түсіндіреді, алдын ала төлем ерекшеліктері борыштың негізгі сомасы мен пайыздары есебіне төлемдер критерийлерін қанағаттандыратындығын анықтау үшін шарт бойынша тарап себебіне байланыссыз алдын ала төлем үшін негізделген өтеуді төлей алатындығын немесе алатындығын түсіндіреді. Басқа сөзбен айтқанда теріс өтеумен алдын ала төлем ерекшеліктері автоматты негізгі борыш сомасы мен пайыз есебіне төлемдер критерийлерін бұзбайды.
2015-2017 жж кезеңіндегі жыл сайынғы ХҚЕС жетілдіру ХҚЕС (IAS) 12 «Пайда салығы» түзетулер	Қор алғаш рет ағымдағы жылы «2015-2017 жж кезеңіндегі жыл сайынғы ХҚЕС жетілдіру» енгізілген түзетулерді қолданды. Жыл сайынғы жетілдіру келесі стандартына түзетулерді енгізеді: ХҚЕС (IAS) 12 «Пайда салығы». Түзетулер ұйымның бөлінетін пайданы бөлетін операцияны бастапқы қай жерде танығандығына байланысты капиталдың немесе басқа жиынтық кіріс, пайда немесе шығын құрамындағы дивидендтерге қатысты салықтық салдарды тануы керектігін түсіндіреді. Түзетулер бөлінетін және бөлінбейтін пайдаға қатысты қолданылатын пайдаға салық бойынша мөлшерлемелерге байланыссыз қолданылады.
ХҚЕТК (IFRIC) 23 «Пайда салығын есептеу қағидасына қатысты белгісіздік».	Қор алғаш рет ХҚЕТК (IFRIC) 23 ағымдағы жылы қолданды. ХҚЕТК (IFRIC) 23 пайда салығын есептеу қағидасына қатысты белгісіздік бар кезде есептік салықтық позицияны қалай анықтау керектігін түсіндіреді. Түсіндірме ұйымның: <ul style="list-style-type: none"> • Әрбір белгісіз салық позициясын жеке немесе басқа белгісіз салық позицияларымен бірге бағалау қажеттігін анықтауды; • Ұйым пайда салығы бойынша декларацияны берген кезде пайдаланған немесе пайдалануға ұсынған, белгісіз салықтық түсіндірумен салық органының келісуінің жоғары мүмкіндігі барын бағалауды талап етуі керек:<ul style="list-style-type: none"> • Егер мүмкіндік жоғары болса, ұйым салық түсіндіруіне сәйкес пайда салығы бойынша декларацияны берген кезде пайдалануды жоспарлайтын немесе пайдаланылған өз есептік салық позициясын анықтайды; • Егер мүмкіндік жоғары болмаса ұйым өзінің есептік салықтық позициясын анықтау кезінде белгісіздік эффектісін көрсетуі керек.

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енбеген жаңа және қайта қаралған ХҚЕС

Осы қаржылық есептілікті бекіту сәтіне Қор шығарылған, бірақ күшіне әлі енбеген жаңа және қайта қаралған келесі ХҚЕС қолданған жоқ:

ХҚЕС (IAS) 1 және ХҚЕС (IAS) 8 түзетулер
Тұжырымдамалық негіз

«Маңыздылықты анықтау»

ХҚЕС стандарттарының тұжырымдамалық негізіне сілтемелерге түзетулер

Қор басшылығы келешекте бұл түзетулерді қолдану Қордың қаржылық есептілігіне елеулі түрде әсер етпейді деп болжайды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

5. Комиссиялық кіріс

	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Схеманың зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен түскен комиссиялық кіріс	40,563,014	45,427,644
Схеманың зейнетақы активтері бойынша комиссиялық кіріс	17,447,564	14,649,036
Комиссиялық кіріс жиынтығы	58,010,578	60,076,680

Зейнетақымен қамсыздандыру туралы заңға сәйкес Қор инвестициялық кіріс сомасынан 7.5 %-дан аспайтын және зейнетақы активтерінің жалпы сомасының 0.025 %-ынан аспайтын мөлшерінде өз қызметі үшін Схемадан комиссиялық сыйақы алуға құқылы.

2019 жылы Қор 5.00% мөлшерінде (2018 жылы: 5.25%) Схеманың зейнетақы активтері бойынша инвестициялық кірістен комиссиялық табыс алды. Есеп ай сайын жасалады және есептеу үшін есеп жасалып, комиссиялық кіріс есептелетін айдың алдындағы айға есептелген Схеманың зейнетақы активтерінен инвестициялық табыс пайдаланылады.

2019 жылы Қор Схеманың зейнетақы активтері сомасынан айына 0.015% мөлшерінде (2018 жылы: айына 0.015%) комиссиялық кіріс алды. Есеп ай сайын жүргізіледі және есептеу үшін комиссиялық кіріс есебі мен есептеу жүргізілетін айдың алдындағы айдың бірінші күніндегі жағдай бойынша Схеманың зейнетақы активтерінің құны қолданылады. Есепте инвестициялық кіріс есебін қоспағандағы зейнетақы активтерінің құны қолданылады.

Схеманың зейнетақы активтері сомасынан және Схеманың зейнетақы активтері бойынша инвестициялық табыстан түскен комиссиялық кірістің 2019 жылға пайыздық мөлшерлемесі ҚРҰБ Басқармасының 2018 жылғы 29 қазандағы №279 қаулысына сәйкес тағайындалды.

6. Комиссиялық шығыс

	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
ҚРҰБ-ның зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару қызметтері	6,110,040	5,221,493
Кастодиан операциялар	2,912,685	2,384,785
Банк қызметтері	415,220	544,491
Басқалар	158,617	42,016
Комиссиялық шығыс жиынтығы	9,596,562	8,192,785

2013 жылғы 26 тамыздағы №362ҰБ Қордың зейнетақы активтерін сенімгерлік басқару жөніндегі қызметтерді мемлекеттік сатып алу туралы шарттың 1-қосымшасына сәйкес 2019 және 2018 жылдары Қор ҚРҰБ-қа қаржы құралдары портфелінің тобына қарай сараланып есептелген (айына 0 бастап 0.06%) базалық комиссиялық сыйақы төледі. ҚРҰБ Директорлар кеңесінің 2018 жылғы 19 наурыздағы №22 хаттамасына сәйкес үстеме табыстан ҚРҰБ комиссиясын есептеу мен төлеудің күші жойылды.

Банк қызметтері зейнетақы жинақтарын аударумен, есептеумен және төлемдерімен байланысты екінші деңгейдегі банктерінің қызметтері арқылы берілген.

«Басқалар» бабына 117,364 мың теңге (2018 жыл: 0 мың теңге) сомасына зейнетақы төлемдерін қамтамасыз ету бойынша мемлекеттік корпорацияларының шығыстарын өтеуді және 41,253 мың теңге (2018 жылы: 42,016 мың теңге) сомасына зейнетақы активтері бойынша төлем тапсырмаларын жүргізу бойынша қызметтер кірседі.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

7. Таза пайыздық кіріс

	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайыздық кіріс:		
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтері: - құнсызданбаған қаржы активтері	11,939,635	8,174,306
Пайыздық кіріс жиынтығы	11,939,635	8,174,306
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін қаржы активтері:		
Амортизацияланған құны бойынша ескерілетін борыштық бағалы қағаздар	10,717,098	6,638,935
ҚРҰБ-қа мерзімді салымдар	1,222,537	1,481,525
Кері «РЕПО» мәмілелері бойынша дебиторлық берешек	-	53,782
Банктердегі ағымдағы шоттар	-	64
Амортизацияланған құны бойынша көрсетілетін қаржы активтерінен түскен пайыздық кіріс жиынтығы	11,939,635	8,174,306
Жалдау бойынша міндеттемелерден пайыздық шығыстар	(90,367)	-
Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервке дейін таза пайыздық кіріс	11,849,268	8,174,306

8. Қызметкерлерге жұмсалатын шығындар

	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Қызметкерлердің сыйақылары	7,188,530	7,230,653
Жалақы бойынша салықтар мен аударымдар	711,745	687,172
Қызметкерлерге жұмсалатын шығыстар жиынтығы	7,900,275	7,917,825

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

9. Жалпы әкімшілік шығыстар

	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Негізгі құралдар мен материалдық емес активтердің амортизациясы	1,114,749	1,162,971
Пайдалану құқығы нысанында активтердің амортизациясы	559,752	-
Ақпараттық және телекоммуникациялық қызметтер	336,983	390,911
Бағдарламалық қамсыздандыруды қолдау қызметтері	284,551	224,489
Пошталық қызмет және салымшыларды хабарландыру қызметі	270,471	255,941
Ақпараттық-түсіндірме іс-шараларын жүргізу бойынша қызметтер	268,001	277,318
Жеңдеу және пайдалану	220,116	150,772
Табыс салығынан өзге салықтар	119,028	73,797
Коммуналдық қызметтер	113,436	122,979
Иссапар шығыстары	105,009	89,556
Көлік шығыстары	96,985	95,177
Сақтандыру	89,867	71,609
Кәсіби қызметтер	61,592	102,023
Күзет	59,984	65,243
Операциялық жалдау бойынша шығыстар	49,535	782,813
Кеңсе тауарлары	38,799	43,206
Банктік қызметтер	30,410	32,143
Негізгі құралдар бойынша шығыстар	28,573	34,679
Мүшелік жарналар	18,909	17,942
Отын	6,790	5,446
Өкілдік шығыстар	1,649	2,199
Басқалар	124,333	306,848
Жалпы әкімшілік шығыстар жиынтығы	3,999,522	4,308,062

Ақпараттық-түсіндірме жүргізу бойынша қызметтерге БАҚ-тағы және басқа коммуникация арналарында ақпараттық материалдарды дайындауға және орналастыруға шығыстар кіреді. 2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл үшін Қордың қаржылық есептілігінде сол қызметтердің шығыстары «Жалпы әкімшілік шығыстар» бабының «Жарнама мен маркетинг» жолы бойынша көрсетілген.

10. Пайда салығы бойынша шығыстар

Қор ағымдағы кезең үшін пайда салығы бойынша есепті Қор жұмыс істейтін ҚР салықтық заңнамасының талаптарына сәйкес жүзеге асырылатын салықтық есеп деректерінің негізінде жасайды, оның ХҚЕС-тан ерекшелігі болуы мүмкін.

Шығыстардың кейбір түрлеріне салық салынбайтын болғандықтан, сондай-ақ Қордың да салық салынбайтын кірісі бар екенін ескерсек, белгілі бір салықтық айырмалар үнемі туындап отырады.

Кейінге қалдырылған салық активтердің есептегі құны мен қаржылық есептілік мақсатындағы міндеттемелер және салық салу мақсатында белгіленген сома арасындағы уақытша айырмадан таза салықтық тиімділікті көрсетеді. 2019 және 2018 жылғы 31 желтоқсандағы уақытша айырмашылықтар, негізінен, кіріс пен шығысты есептеудің түрлі әдістерімен/мерзімдерімен, сондай-ақ кейбір активтердің есептік және салықтық құнындағы айырмашылықтарға байланысты туындайтын уақытша айырмалармен байланысты.

	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайдаға ағымдағы салық бойынша шығыс	(7,571,115)	(6,697,184)
Уақытша айырмашылықтардың туындауы және қалпына келтіру салдарынан кейінге қалдырылған салықтардың шамасын өзгерту	(28,093)	(1,935,207)
Пайда салығы бойынша шығыстар жиынтығы	(7,599,208)	(8,632,391)

2019 және 2018 жылдары ағымдағы және кейінге қалдырылған салық мөлшерлемесі 20% құрайды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Табыс салығының тиімді мөлшерлемесін салыстыру:

	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Пайда салығына дейінгі пайда	48,969,504	49,923,907
Қолданыстағы салық мөлшерлемесіне сәйкес есептелген табыс салығы (20%)	(9,793,901)	(9,984,781)
Салық салынбайтын кірістердің салықтық әсері	2,194,693	1,352,390
Пайда салығы бойынша шығыстар	(7,599,208)	(8,632,391)

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша кейінге қалдырылған салық активтері төмендегідей сипатта берілген:

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Жалдау бойынша міндеттемелер	152,890	-
Сенімгерлікпен басқарғаны үшін ҚРҰБ төлеміне комиссия	120,474	114,218
Басқа міндеттемелер	235,971	280,922
Инвестициялық жылжымайтын мүлік	(140,962)	(90,844)
Негізгі қаражат және материалдық емес активтер	28,618	(15,365)
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	(136,522)	-
Есептелген шығыстар	(1,234)	(1,603)
Кейінге қалдырылған салық бойынша таза активтер	259,235	287,328
Кейінге қалдырылған салық активтері	2019 жыл	2018 жыл
1 қаңтарға	287,328	2,222,535
Пайданың немесе шығынның құрамынан көрінетін кейінге қалдырылған пайдаға салықты өзгерту	(40,249)	(1,940,716)
Басқа да жиынтық кіріс құрамынан көрінетін кейінге қалдырылған пайдаға салықтық өзгерту	12,156	5,509
31 желтоқсанға	259,235	287,328

11. Ақшалай қаражат және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі салымдар

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Банктердегі ағымдағы шоттар	315,517	1,116,315
ҚРҰБ-дағы мерзімді салымдар	17,867,244	6,456,569
	18,182,761	7,572,884
Минус: Күтілетін кредит шығындары бойынша резерв (20-ескерту)	(23)	(32)
Ақшалай қаражат және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі салымдар жиыны	18,182,738	7,572,852

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша ақшалай қаражат және Қазақстан Республикасының Ұлттық Банкіндегі салымдар құрамына 18,243 мың теңге сомасында (2018 жылғы 31 желтоқсан: 7,569 мың теңге) есептелген пайыздық кіріс қосылды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» акционерлік қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Ақша қаражаты мен оның баламалары ақшалай қаражат қозғалысы туралы есеп мақсаттары үшін мыналарды қамтиды:

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Банктердегі ағымдағы шоттар:		
«Қазақстан Халық банкі» АҚ	314,666	1,115,509
Басқа банктер	851	806
	315,517	1,116,315
Минус: Күтілетін кредит шығындары бойынша резерв	(3)	(29)
Банктердегі ағымдағы шоттар жиыны	315,514	1,116,286

12. Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Борыштық бағалы қағаздар	147,126,744	114,618,249
Минус: Күтілетін кредиттік шығын резервтері (20-ескерту)	(4,358,429)	(4,944,294)
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің жиыны	142,768,315	109,673,955

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Борыштық бағалы қағаздар:		
Мемлекеттік облигациялар		
Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігінің облигациялары	88,135,403	34,975,977
ҚРҰБ ноталары	9,899,219	29,964,093
Мемлекеттік облигациялар жиыны	98,034,622	64,940,070
Корпоративтік облигациялар		
Еуразиялық даму банкі	28,616,152	28,616,152
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ	6,047,250	6,047,250
«ҚарТрансГазАймақ» АҚ	5,089,020	5,088,243
«Бәйтерек» Ұлттық басқарушы холдинг» АҚ	5,003,958	5,003,958
«Бузгүл Аурум» ЖШС	4,335,742	4,922,576
Корпоративтік облигациялар жиыны	49,092,122	49,678,179
Күтілетін кредиттік шығын резервтеріне дейін борыштық бағалы қағаздар жиыны	147,126,744	114,618,249
Минус: Күтілетін кредиттік шығын резервтері (20-ескерту)	(4,358,429)	(4,944,294)
Борыштық бағалы қағаздар жиыны	142,768,315	109,673,955

2019 және 2018 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтерінің құрамына 4,527,988 мың теңге және тиісінше 1,752,006 мың теңге сомасында есептелген пайыздық кіріс қосылған.

13. Алынатын комиссиялық кірістер

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Схеманың активтері бойынша инвестициялық кірістен алынатын комиссия	3,708,225	5,364,384
Схеманың зейнетақы активтерінен алынатын комиссия	1,519,717	1,365,023
Алынатын комиссиялық кірістер жиыны	5,227,942	6,729,407

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

14. Негізгі құралдар және материалдық емес активтер

	Негізгі құралдар						Материалдық емес активтер		Жыны
	Жер	Ғимарат	Компьютерлік жабдық	Кеңсе жабдығы	Көлік құралдары	Лицензиялар	Бағдарламалық қамтамасыз ету	Бағдарламалық қамтамасыз ету	
Қайта бағаланған/бастапқы құн									
2019 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	186	1,064,147	2,269,779	687,424	136,669	1,407,762	1,253,020	6,818,987	
Түсімдер	-	-	255,210	116,790	330,200	423,811	5,875	1,131,886	
Инвестициялық мүлктен аударым	25,245	982,013	-	-	-	-	-	1,007,258	
Капитализация	-	36,016	-	-	-	-	-	36,016	
Есептен шығару	(215)	-	(99,449)	(13,778)	(12,225)	(21,253)	(1,218)	(148,138)	
Қайта бағалау	40,628	7,891	-	-	12,263	-	-	60,782	
Қайта бағалауда есептен шығарылды	-	(39,480)	-	-	(27,704)	-	-	(67,184)	
Құнсыздану	-	(213,225)	(45)	(147)	(3,913)	-	-	(217,330)	
Аударымдар	18,062	(18,062)	14,218	(1,645)	1,645	(14,218)	-	-	
2019 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық	83,906	1,819,300	2,439,713	788,644	436,935	1,796,102	1,257,677	8,622,277	
Тозу және амортизация									
2019 жылғы 1 қаңтарға қалдық	-	(12,754)	(1,380,591)	(291,647)	(7,847)	(818,271)	(986,025)	(3,497,135)	
Жыл іші тозу мен амортизация	-	(46,706)	(378,723)	(137,299)	(51,937)	(324,758)	(175,326)	(1,114,749)	
Есептен шығару	-	-	99,362	13,590	5,710	21,253	1,218	141,133	
Қайта бағалауда есептен шығарылды	-	39,480	-	-	27,704	-	-	67,184	
2019 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық	-	(19,980)	(1,659,952)	(415,356)	(26,370)	(1,121,776)	(1,160,133)	(4,403,567)	
2019 жылғы 31 желтоқсанға баланстық құны	83,906	1,799,320	779,761	373,288	410,565	674,326	97,544	4,218,710	

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

	Жер	Ғимарат	Компьютер- лік жабдық	Кеңсе жабдығы	Негізгі құралдар	Материалдық емес активтер			Жиыны
						Көлік құралдары	Лицензия- лар	Бағдарлама- лық қамтамасыз ету	
Қайта бағаланған/бастапқы құн									
2018 жылғы 1 қаңтардағы қалдық	186	101,475	2,103,240	674,691	100,528	970,787	1,137,742	5,088,649	
Түсімдер	-	-	263,549	42,661	65,000	436,975	115,278	923,463	
Инвестициялық мүлктен аударым	-	980,049	-	-	-	-	-	980,049	
Есептен шығару	-	-	(97,006)	(44,957)	(5,400)	-	-	(147,363)	
Қайта бағалау	-	-	-	-	27,544	-	-	27,544	
Қайта бағалауда есептен шығарылды	-	(9,090)	-	-	(35,974)	-	-	(45,064)	
Құнсыздану	-	(8,287)	(4)	-	-	-	-	(8,291)	
Аударымдар	-	-	-	15,029	(15,029)	-	-	-	
2018 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық	186	1,064,147	2,269,779	687,424	136,669	1,407,762	1,253,020	6,818,987	
Тозу және амортизация									
2018 жылғы 1 қаңтарға қалдық	-	(7,822)	(1,120,286)	(215,138)	(27,275)	(371,779)	(784,191)	(2,526,491)	
Жыл іші тозу мен амортизация	-	(14,022)	(357,293)	(121,384)	(21,946)	(446,492)	(201,834)	(1,162,971)	
Есептен шығару	-	-	96,988	44,875	5,400	-	-	147,263	
Қайта бағалауда есептен шығарылды	-	9,090	-	-	35,974	-	-	45,064	
2018 жылғы 31 желтоқсандағы қалдық	-	(12,754)	(1,380,591)	(291,647)	(7,847)	(818,271)	(986,025)	(3,497,135)	
Баланстық құны									
2018 жылғы 31 желтоқсанға	186	1,051,393	889,188	395,777	128,822	589,491	266,995	3,321,852	

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
Қаржылық есептілікке ескертулер (Жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

15. Инвестициялық жылжымайтын мүлік

	2019 жыл	2018 жыл
Жыл басында	7,647,811	19,080
Түсімдер	-	8,490,323
Есептен шығару	(31,838)	-
Негізгі құралдарға ауыстыру	(1,007,258)	(875,049)
Мүлікті қайта бағалаудан түскен (шығын)/пайда	(459,914)	13,457
Жыл соңында	6,148,801	7,647,811

2019 жылы Қор жылжымайтын мүлікті пайдалану сипатын өзгертуіне байланысты 1,007,258 мың теңге сомасында негізгі қаражат құрамына инвестициялық мүлікті аударды.

Пайдалану сипатының өзгеруіне байланысты Қор 2018 жылы инвестициялық мүлікті 105,000 мың теңге сомасындағы ҚҚС қосып 875,049 мың теңге сомасында негізгі құралдар құрамына ауыстырды.

2019 және 2018 жылғы 31 желтоқсанға аяқталған жылдарға инвестициялық жылжымайтын мүлік нысандарын жалға беруден 379,618 мың теңге және 240,293 мың теңге сомасына кіріс басқа да операциялық кірістер құрамына кірді.

2019 және 2018 жылдардағы жалға беруден Қор кіріс алған инвестициялық жылжымайтын мүлікке байланысты операциялық шығыстар тиісінше 192,010 мың теңге және 99,078 мың теңге болды. 2019 және 2018 жылдардағы 31 желтоқсанда аяқталған жылдар ішінде жалға беруден кіріс кірмеген инвестициялық жылжымайтын мүлікке байланысты операциялық шығыстар тиісінше 32,420 мың теңге және 9,745 мың теңге болды.

2019 және 2018 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша инвестициялық жылжымайтын мүліктің әділ құны 3-деңгейге жатқызылған және тиісінше 6,148,801 мың теңге және 7,647,811 мың теңге болды.

Инвестициялық жылжымайтын мүліктің әділ құнын бағалауды тәуелсіз бағалаушылар жүргізді. Жылжымайтын мүлік нысандарының әділ құнын анықтаған кезде жылжымайтын мүлікті ең жақсы әрі ең тиімді пайдалану – оларды ағымдағы пайдалану. 2019 жылы бағалау әдістемесінде қандай да бір өзгерістер болған жоқ.

16. Басқа активтер

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Пайыздық кірісті төлеу бойынша дебиторлық берешек	237,500	-
Басқа да дебиторлық берешек	51,016	71,197
Жалдау бойынша талаптар	40,386	17,861
Басқа қаржы активтері	20,206	11,200
	349,108	100,258
Минус: Күтілетін кредит шығындары бойынша резерв (20-ескерту)	(38,129)	(15,690)
Басқа қаржы активтерінің жиыны	310,979	84,568
Пайда салығынан басқа салықтар	365,601	403,833
Аяқталмаған құрылыс	184,690	187,050
Тауар-материалдық қорлар	69,255	89,585
Берілген аванстар	25,127	17,587
Басқа қаржылық емес активтер	111,545	93,652
Басқа қаржылық емес активтер жиыны	756,218	791,707
Басқа активтер жиыны	1,067,197	876,275

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

17. Схеманы сенімгерлікпен басқарғаны үшін ҚРҰБ-қа төленетін комиссия

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Схеманы сенімгерлікпен басқарғаны үшін ҚРҰБ-ға төленетін комиссия	602,372	571,088

2019 жылғы 31 желтоқсанға төлемге комиссия 2019 жылғы желтоқсанда алынған қызметтер үшін есептелген (6-ескерту) және ҚРҰБ ішінара 2020 жылғы 21 және 27 қаңтарда төледі.

2018 жылғы 31 желтоқсанға төлемге комиссия 2018 жылғы желтоқсанда алынған қызметтер үшін есептелген (6-ескерту) және ҚРҰБ 2019 жылғы 16 қаңтарда төлеген.

18. Басқа міндеттемелер

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Төлемге шоттар	126,550	28,744
Демалыстар бойынша резерв	120,955	122,057
Басқа қаржылық міндеттемелер	883	13,440
Басқа қаржы міндеттемелерінің жиынтығы	248,388	164,241
Сыйлықақы резерві	653,230	869,164
Пайда салығынан басқа салықтар	255,303	182,590
Кастодиан қызметтері	232,845	187,604
Ақпараттық және телекоммуникация қызметтері	9,399	83,235
Кеңес беру қызметтері	-	52,405
Басқа қаржылық емес міндеттемелер	211,884	122,574
Басқа қаржылық емес міндеттемелердің жиынтығы	1,362,661	1,497,572
Басқа міндеттемелердің жиынтығы	1,611,049	1,661,813

19. Акционерлік капитал

Шығарылған капитал

2019 және 2018 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шығарылған және айналымдағы акционерлік капитал жалпы сомасы 7, 114, 244 мың теңге 9,489,248 қарапайым акциядан тұрды.

Резервтік капитал

2005 жылғы 08 шілдедегі өзгерістерге дейін әрекет еткен «Акционерлік қоғамдар туралы» Қазақстан Республикасы Заңына сәйкес Қордың таза пайдасы есебінен құрылған резерві болуы қажет. Қазір таза пайда есебінен резервтік капиталды құру бойынша талап жоқ.

Сату үшін қолда бар қаржы активтерін қайта бағалау резерві

Сату үшін қолда бар қаржы активтерін қайта бағалау бойынша резервке активтерді немесе олардың құнсыздануын тануды тоқтатқан сәтке дейін әділ құнының жинақталған таза өзгерісі кіреді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

20. Күтілетін кредиттік шығындар бойынша резервтер

Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері, сату үшін қолда бар қаржы активтері, ақшалай қаражат және ҚРҰБ-тағы мерзімді салымдар бойынша құнсызданудан жиналған шығындағы, сыйақы есептелетін активтердің құнсыздану резервтеріндегі, басқа активтер бойынша қозғалыс былай берілді:

	Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері (12-ескерту)		Сату үшін қолда бар қаржы активтері		Басқа активтер (16-ескерту)	Қаражат және ҚРҰБ салымдары (10-ескерту)	Банктердегі мерзімді салымдар	Жиыны
	1-кезең	2-кезең	1-кезең	2-кезең	1-кезең	1-кезең	1-кезең	
2017 жылғы								
31 желтоқсан	-	-	-	(5,233,833)	(4,717)	-	(15,569,754)	(20,808,304)
ХҚЕС (IFRS) 9 қолдану әсері	(15,197)	-	-	-	-	(87)	-	(15,284)
ХҚЕС (IFRS) 9-ға сәйкес								
2018 жылғы								
1 қаңтарға қайта есептелген сальдо	(15,197)	-	-	(5,233,833)	(4,717)	(87)	(15,569,754)	(20,823,588)
1-кезеңге ауыстыру	-	-	-	-	-	-	-	-
2-кезеңге ауыстыру	-	(5,233,833)	-	5,233,833	-	-	-	-
Резервтерді (құру)/қалпына келтіру	(6,520)	311,256	-	-	(10,973)	55	110,668	404,486
2018 жылғы								
31 желтоқсан	(21,717)	(4,922,577)	-	-	(15,690)	(32)	(15,459,086)	(20,419,102)
1-кезеңге ауыстыру	-	-	-	-	-	-	-	-
2-кезеңге ауыстыру	-	-	-	-	-	-	-	-
3-кезеңге ауыстыру	-	-	-	-	-	-	-	-
(Резервтерді құру)/қалпына келтіру	(970)	586,835	-	-	(22,459)	9	127,094	690,509
Есептен шығару	-	-	-	-	20	-	-	20
2019 жылғы								
31 желтоқсан	(22,687)	(4,335,742)	-	-	(38,129)	(23)	(15,331,992)	(19,728,573)

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

---

21. Тәуекелдерді басқару

Тәуекелдерді басқару коммерциялық қызмет негізінде жатыр және Қордың операциялық қызметінің негізгі элементі болып табылады. Баға тәуекелі, сыйақы мөлшерлемесінің өзгеру тәуекелі және валюталық тәуекел, сонымен қатар кредиттік тәуекел мен өтімділік тәуекелін қамтитын нарықтық тәуекел.

Тәуекелдерді басқару саясаты және рәсімдері

Қордың тәуекелдерді басқару саясаты Қор бейімді тәуекелдерді анықтауға, сараптауға және басқаруға, тәуекелдер шегін және тиісті бақылауды белгілеуге, сонымен қатар тәуекел деңгейін және оның белгіленген шектерге сәйкестігін тұрақты түрде бағалауға бағытталған. 2017 жылғы 28 наурыздағы «Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры» акционерлік қоғамының меншікті активтерін сенімгерлік басқару шартына сәйкес меншікті активтер ҚР Ұлттық Банкінің сенімгерлік басқаруына берілді (Сенімгерлік басқарушы). Шарттың 2.1-тармағына сәйкес Сенімгерлік басқарушы инвестициялық шешімдерді өз бетінше Қордың инвестициялық стратегиясына сәйкес және Сенімгерлік басқару шартының ажырамас бөлшегі болып табылатын инвестициялаудың бекітілген шектері аясында қабылдайды. Тәуекелдерді басқару жүйесі Қордың қалыпты қызметінің бұзылуына әкелуі мүмкін оқиғаларды уақытылы анықтау, бағалау және алдын алуға бағытталған бақылау жүйесін белгілейтін кешенді жолды пайдаланады. Қор басқарушылық есептіліктегі меншікті активтерге пост-мониторинг жүргізеді, онда түрлі құралдарды қолдану арқылы инвестициялық тәуекелдерді бағалау әдістері толық сипатталып, кеңінен пайдаланылады. Зейнетақы активтері мен меншікті активтер қоржындарының жағдайы және қаржы тәуекелдеріне бейімділігі бойынша есептілікті қарастыру ай сайын жүзеге асырылады.

Қордың Директорлар кеңесі Схеманың ішкі саясаты мен рәсімдерін бекітеді және тәуекелдерді басқару мен ішкі бақылау жүйесінің тиісінше жұмыс істеуі үшін жалпы жауапкершілікті көтереді. Басқарма қаржылық емес тәуекелдерді барынша азайту бойынша ішкі нормативтік құжаттарды бекітеді, оның аясында операциялық тәуекелдерді өз өзін бағалау бойынша құралдар, негізгі тәуекел индикаторларына (НТК) мониторинг жүргізу әдістері пайдаланылады, олар озық көрсеткіштер болып табылады және операциялық тәуекелдердің әлеуетті көздерін, ішкі бақылау субъектілерінің өкілеттігін бөлу, жауапкершілігін анықтауды, кейіннен үдерістің әрбір кезеңіндегі операцияларды бақылауды және жауапты тұлғалардың/басшылардың келісуінің міндетті рәсімдерінің иерархиясын/бірізділігін сақтауды және Қордағы ішкі бақылау жүйесіне үнемі мониторинг жүргізуді білдіретін ішкі бақылау жүйесін басқару әдістерін көрсетеді.

Қор әрбір бөлімшенің құрамында жауапты тұлғалардың тағайындайды, олардың міндетіне бизнес үдерістерінің матрицасын әзірлеу мен үздіксіз жаңғырту, осы бизнес үдерістерге тән әлеуетті және анықталған тәуекелдерді бағалау кіреді. Жоғарыда аталған құралдарды пайдалану нәтижесі бойынша операциялық тәуекелдерді басқару жүйесінің аясында Тәуекелдерді барынша азайту бойынша іс-шаралар жоспары әзірленеді және бекітіледі, ол тәуекелдердің іске асырылу себептерін жоюға, тәуекел оқиғалары мен әлеуетті тәуекелдер іске асырылған жағдайдағы салдарды барынша азайтуға бағытталған.

Нарықтық тәуекел

Нарықтық тәуекел – нарықтық бағалардың өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша ақша қаражатының болашақ ағынының немесе әділ құнының өзгеру тәуекелі. Нарықтық тәуекел валюталық тәуекелден, пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелінен, сондай-ақ басқа да баға тәуекелдерінен тұрады. Нарықтық тәуекел нарықтағы жалпы және өзіне тән өзгерістердің және нарықтық бағалардың құбылмалылық деңгейі өзгерістерінің ықпалына бейім пайыздық, валюталық және үлестік қаржы құралдарына қатысты ашық позициялар бойынша туындайды. Қор сенімгерлік басқаруға берілген қаржы құралдарының нарықтық тәуекелдеріне кезеңді түрде пост-мониторинг жүргізеді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Пайыздық тәуекел

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру тәуекелі – бұл нарықтық пайыздық мөлшерлеменің өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша ақша қаражатының болашақ ағынының немесе әділ құнының өзгеру тәуекелі. Көптеген нарықтық пайыздық мөлшерлемелердің ауытқулары Қордың қаржылық жағдайына және ақша қаражатының ағындарына әсер етеді. Мұндай ауытқулар пайыздық маржаның деңгейін ұлғайта алады, бірақ оны азайтуы не пайыздық мөлшерлемелер аяқ асты өзгерген жағдайда шығындардың туындауына әкеп соғуы мүмкін.

Пайыздық мөлшерлемелердің өзгеру сезімталдығын талдау

Пайыздық мөлшерлемелерді қайта қарау мерзімдерін сараптауға негізделген сыйақы мөлшерлемелерінің өзгеру тәуекелдерін басқару қаржы активтері мен міндеттемелерінің сезімталдығы мониторингімен толықтырылады.

Валюталық тәуекел

Валюталық тәуекел – валюталардың айырбастау бағамдарының өзгеруі салдарынан қаржы құралы бойынша ақша қаражатының әділ құны немесе болашақ ағындарының өзгеру тәуекелі.

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың 39,139 мың теңге сомасына бір контрагенті бойынша міндеттемесін қоспағанда шетел валютасындағы қаржы активтері мен міндеттемелері жоқ.

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың жалпы сомасы 6,046 мың теңгеге «Халық Банк» АҚ-дағы ағымдағы шоттарын қоспағанда шетел валютасындағы қаржы активтері мен міндеттемелері жоқ.

Төменде берілген кестеде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ доллары мен басқа валюталарға қатысты теңге бағамының 10% көтерілуі мен түсуіне Қор сезімталдығының талдауы, сондай-ақ тиісінше 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша АҚШ доллары мен басқа валюталарға қатысты теңге бағамының 10% көтерілуі мен түсуіне Қор сезімталдығының талдауы берілді. Сезімталдық деңгейі Қор ішінде Қордың негізгі басқарушы қызметкерлері үшін валюталық тәуекел туралы есептер жасаған кезде қолданылады және валюталық бағамдардың мүмкін өзгерістеріне Қор Басшылығының бағасын білдіреді.

2019 және 2018 жылдардағы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша позицияларға және АҚШ долларын айырбастау бағамдарының 10% өзгеруінің қарапайымдандырылған сценарийіне негізделген валюталар айырбастау бағамдарының өзгерістеріне пайда мен шығынның капиталдың сезімталдығын талдау былайша берілуі мүмкін:

	2019 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% өсуі	(3,914)
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% түсуі	3,914
	2018 жылғы 31 желтоқсан
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% өсуі	605
АҚШ доллары бағамының теңгеге қатысты 10% түсуі	(605)

Кредиттік тәуекел

Кредиттік тәуекел – бұл Қордың контрагентінің міндеттемелерді орындамауының нәтижесінде туындайтын қаржылық шығындар тәуекелі. Қор кредиттік тәуекелді (танылған қаржылық активтер және танылмаған шарттық міндеттемелер бойынша) контрагенттер немесе контрагенттер тобы бойынша кредиттік тәуекелдің шоғырлану шегін белгілеу және сақтау талаптарын қамтитын бекітілген саясат пен рәсімдерді қолдану арқылы басқарады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)**
(Қазақстан мың теңгемен)

Қор кредиттік тәуекелге бейімділіктің жекелеген көздерінің жай-күйіне тұрақты түрде пост-мониторинг жүргізеді жән өзінің контрагенттерінің төлем қабілетін жүйелі түрде қайта бағалайды. Қайта бағалау рәсімдері контрагенттің соңғы есепті күндегі қаржылық есептілігін немесе Қордың басқа тәсілмен алған басқа ақпаратын талдауға негізделеді.

Есепті күндегі жағдай бойынша қаржы активтеріне қатысты кредиттік тәуекелдің ең жоғарғы деңгейі былай берілуі мүмкін:

	2019 жылғы 31 желтоқсан	2018 жылғы 31 желтоқсан
Активтер		
Ақшалай қаражат және ҚРҰБ-дағы салымдар	18,182,738	7,572,852
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	142,768,315	109,673,955
Алынатын комиссиялық кіріс	5,227,942	6,729,407
Басқа қаржы активтері	310,979	84,568

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Қордың 3 контрагенті бар (Қазақстан Республикасының Қаржы министрлігі, ҚРҰБ және Еуразиялық Даму банкі), оларға қатысты кредиттік тәуекелге бейімділік кредиттік тәуекелге бейімділіктің ең жоғарғы деңгейінің 10%-ынан асады (2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 3 контрагент).
2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша аталған контрагенттерге қатысты кредиттік тәуекелге бейімділік 144,504,177 мың теңгені құрады (2018 жыл: 93,546,582 мың теңге).

Бұдан әрі Қордың кредиттік рейтингілер бойынша мерзімі өтпеген және құнсызданбаған қаржы активтерінің жіктелуі берілген:

	≥BBB	<BBB	Кредиттік рейтинг берілмеген	Жиынтығы
2019 жылғы 31 желтоқсан				
Ақшалай қаражат және ҚРҰБ-дағы салымдар	-	18,182,738	-	18,182,738
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	28,608,671	114,159,644	-	142,768,315
Алынатын комиссиялық кіріс	-	5,227,942	-	5,227,942
Басқа қаржы активтері	-	240,686	70,293	310,979
2018 жылғы 31 желтоқсан				
Ақшалай қаражат және ҚРҰБ-дағы салымдар	1,115,480	6,457,372	-	7,572,852
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	33,610,062	76,063,893	-	109,673,955
Алынатын комиссиялық кіріс	-	6,729,407	-	6,729,407
Басқа қаржы активтері	-	-	84,568	84,568

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелі – бұл Қордың өз міндеттемелерін орындау үшін ақша қаражатын тарту қиындықтарына ұшырау тәуекелі. Өтімділік тәуекелі активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімдері сәйкес келмеген кезде туындайды. Активтер мен міндеттемелердің пайыздық мөлшерлемелері мен өтеу мерзімі бойынша сәйкестігі және/немесе бақылауға алынған сәйкессіздігі өтімділік тәуекелін басқарудың негізін қалаушы сәт болып табылады. Жүргізіліп жатқан операциялардың әр түрлілігі мен олармен байланысты белгісіздік салдарынан активтер мен міндеттемелерді өтеу мерзімі бойынша толық сәйкесуі қаржы институттары үшін операциялардың табыстылығын арттыруға мүмкіндік беретін қарапайым тәжірибе емес, алайда шығындардың туындау тәуекелін арттырады.

Қор міндеттемелерді өтеу мерзімінің туындауына қарай барлық міндеттемелерді орындауға қажетті ақшалай қаражаттың тұрақты түрде болуын қамтамасыз ету мақсатында қажетті өтімділік деңгейін ұстап отырады.

Қор өтімділікті басқару саясатын жүргізеді, ол:

- қоржындағы бағалы қағаздардың түрлері, қаржы құралдарының типі және валюта бойынша Қордың активтері мен міндеттемелерінің өтімділігін талдаудан;
- Қордағы ақша қаражатының келуін және кетуін бақылаудан;
- тәуекелдің туындауына қарай міндеттемелерді орындау үшін қажетті қаражаттың болуын қамтамасыз ету мақсатында Қордың өтімділігіне байланысты тәуекелді бағалау және бақылаудан тұрады.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Төмендегі кестеде 2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген сомалардың (болжамды өтеу мерзімдері бөлігіндегі) талдауы берілген:

	Талап етілгенге дейін және					Жиыны
	1 айдан аз	3 айдан	1 айдан	3 айдан	1 жылдан	
	1 айдан аз	3 айдан	1 айдан	3 айдан	1 жылдан	Жиыны
Туынды емес қаржы активтері						
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	18,182,738	-	-	-	-	18,182,738
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	5,702,718	5,853,966	4,057,327	56,696,558	70,457,746	142,768,315
Алынатын комиссиялық кіріс	5,227,942	-	-	-	-	5,227,942
Басқа қаржы активтері	260,217	3,493	17,553	29,716	-	310,979
Қаржы активтерінің жиыны	29,373,615	5,857,459	4,074,880	56,726,274	70,457,746	166,489,974
Туынды емес қаржы міндеттемелері						
ҚРҰБ-ға Схеманы сенімгерлікпен басқарғаны үшін төленетін комиссия	543,201	-	59,171	-	-	602,372
Жалдау бойынша міндеттемелер	38,334	48,658	469,713	207,744	-	764,449
Басқа қаржылық міндеттемелер	108,386	57,640	82,362	-	-	248,388
Қаржылық міндеттемелер жиыны	689,921	106,298	611,246	207,744	-	1,615,209
Таза позиция	28,683,694	5,751,161	3,463,634	56,518,530	70,457,746	164,874,765

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

**2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)**
(Қазақстан мың теңгемен)

Төмендегі кестеде 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық жағдай туралы есепте көрсетілген сомалардың (болжамды өтеу мерзімдері бөлігіндегі) талдауы берілген:

	Талап етілгенге дейін және					Жиыны
	1 айдан аз	3 айдан	12 айдан	1 жылдан	5 жылдан	
	1 айдан аз	3 айдан	12 айдан	1 жылдан	5 жылдан	көп
Туынды емес қаржы активтері						
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	7,572,852	-	-	-	-	7,572,852
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	30,090,977	197,817	1,583,572	45,587,589	32,214,000	109,673,955
Алынатын комиссиялық кіріс	6,729,407	-	-	-	-	6,729,407
Басқа қаржы активтері	2,562	18,394	14,555	49,057	-	84,568
Барлығы активтер	44,395,798	216,211	1,598,127	45,636,646	32,214,000	124,060,782
Туынды емес қаржы міндеттемелері						
ҚРҰБ-ға Схеманы сенімгерлікпен басқарғаны үшін төленетін комиссия	457,688	-	113,400	-	-	571,088
Басқа қаржылық міндеттемелер	164,241	-	-	-	-	164,241
Барлығы міндеттемелер	621,929	-	113,400	-	-	735,329
Таза позиция	43,773,869	216,211	1,484,727	45,636,646	32,214,000	123,325,453

2019 және 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қаржылық міндеттемелер қысқа мерзімді болып табылады, осьылғайша олардың дисконтталмаған құнынан ерекшеленбейді.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

---

22. Капиталды басқару

Қордың капиталға қандай да бір сыртқы талаптары жоқ.

23. Шартты міндеттемелер

Сақтандыру

Қазақстан Республикасындағы сақтандыру қызметтерінің нарығы даму кезеңінде, сондықтан басқа елдерде қолданылатын сақтандыру қорғауының көптеген түрлері әзірге Қазақстан Республикасында болмай тұр. Қор ғимарат пен жабдықтарды, қызметінің уақытша тоқтап қалуын сақтандырудың немесе Қордың мүлкін пайдалану нәтижесінде немесе Қордың қызметіне қатысты басқа жағдайларда келтірілген мүлктік немесе экологиялық залал бөлігіндегі үшінші тұлғалардың жауапкершілігіне қатысты сақтандырудың толық көлемін жүзеге асырған жоқ. Қор өз қызметін жеткілікті деңгейде сақтандырмайынша, белгілі бір активтерді жоғалту немесе шығынға ұшырау Қордың қызметіне және қаржылық жағдайына айтарлықтай теріс ықпалын тигізуі мүмкін болатын тәуекел бар.

Шартты салық міндеттемелері

Қазақстан Республикасының салық жүйесі салыстырмалы түрде жаңа жүйе және жиі өзгеретін нормативтік құжаттардың, кейде әрекетінің кері күші болуы мүмкін және салық органдары тарапынан әртүрлі түсінік берілетіндіктен, кей жағдайда қайшы тұжырымдалуы мүмкін нормативтік құжаттардың ресми түсіндірмелерінің және сот органдарының шешімдерінің болуымен сипатталады. Салықтарды дұрыс есептеу – құзыретіне елеулі айыппұлдар, тұрақсыздық айыбын салу мен пайыздарды есептеу кіретін органдар тарапынан қарау және егжей-тегжейлі тексеру мәні. Салық жылы жыл аяқталғаннан кейін келесі бес күнтізбелік жыл ішінде салық органдары тарапынан тексеру жүргізу үшін ашық болады. Дегенмен, белгілі бір жағдайларда салық жылы бұдан ұзақ мерзім ішінде ашық болып қалады. Қазақстан Республикасында орын алған жуырдағы оқиғалар салық органдарының салық заңнамасын түсіну мен қолдану кезінде әлдеқайда қатаң позиция ұстанатынын көрсетіп отыр.

Аталған жәйттер Қазақстан Республикасында басқа елдердегі осындай тәуекелдерден әлдеқайда асып түсетін салық тәуекелін тудырады. Басшылықтың пікірі бойынша салық міндеттемелері осы қаржылық есепте Қазақстан Республикасының қолданыстағы салық заңнамасын, нормативтік құжаттардың ресми түсіндірмелері мен сот органдарының шешімдерін басшылықтың түсінуіне орай толықтай көрсетілген. Алайда, салық заңнамасын әртүрлі реттеуші органдардың түсінуі Басшылықтың пікірінен ерекшеленуі мүмкін екенін ескерсек, реттеуші органдар тарапынан мәжбүрлі шара қолданылған жағдайда, олар Қордың қаржылық жағдайына елеулі әсер етуі мүмкін. Салық органдары тарапынан соңғы салықтық тексеру 2009 жыл мен 2013 жыл аралығында болды және 2016 жылы аяқталды.

Операциялық орта

Дамушы елдердің, соның ішінде Қазақстан Республикасының нарықтары дамыған нарықтардың тәуекелдерінен басқаша экономикалық, саяси, әлеуметтік, сот және заңнамалық тәуекелдерге бейім. Қазақстан Республикасында бизнес жүргізуді реттейтін заңдар мен нормативтік актілер тез өзгеруі мүмкін, оларды еркін түсіну мүмкіндігі бар. Қазақстан Республикасының болашақ даму бағыты көп жағдайда мемлекеттің салық және кредиттік-ақша саясатына, қабылданатын заңдар мен нормативтік актілерге, сондай-ақ елдегі саяси ахуалдың өзгеруіне байланысты. Қазақстан Республикасы мұнай мен газды көп көлемде өндіріп, экспортқа шығаратындықтан, Қазақстан Республикасының экономикасы мұнай мен газдың әлемдік бағасының өзгеруіне ерекше сезімтал.

Қор басшылығы экономикалық ахуалдың бүгінгі өзгерістерін бақылап, таяу болашақта Қордың тұрақтылығын сақтап қалу мен бизнесін дамыту үшін қажет деп санайтын шараларды қолданады. Алайда, экономикалық ахуалдағы өзгерістердің Қор қызметінің болашақ нәтижелеріне және қаржылық жағдайына ықпалы едәуір болуы мүмкін.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

---

24. Байланысқан тараптармен операциялар

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Қордың түпкілікті бақылаушы тарапы – Қор акцияларының 100%-ына ие Қазақстан Республикасының Үкіметі болып табылған (1-ескерту).

Қордың Директорлар кеңесінің және Басқармасының мүшелерімен жасалатын операциялар

2019 және 2018 жылдардың 31 желтоқсанында аяқталған жылдардағы «Қызметкерлерге жұмсалатын шығыстар» бабына қосылған сыйлықақылардың жалпы мөлшері былайша берілді:

	2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл	2018 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл
Қызметкерлерге сыйақы	243,080	173,557
Қызметкерлерге сыйақы жиыны	243,080	173,557

Көрсетілген сомалар Қордың Директорлар кеңесі мен Басқармасының мүшелеріне ақшалай және ақшалай емес сыйақыларды да қамтиды.

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

Басқа байланысқан тараптармен жасалатын операциялар

2019 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептесулер бойынша қалдықтар, сондай-ақ 2019 жылдың 31 желтоқсань нда аяқталған жыл ішінде байланысқан тараптармен операциялар бойынша тиісті пайда немесе шығын төмендегдей болды:

	ҚРҰБ	Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	Схема	Басқа байланысқан тараптар	Жиыны	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес жиыны
Қаржылық жағдай туралы есеп						
Активтер						
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	17,868,075	-	-	-	17,868,075	18,182,738
Амортизацияланған құны бойынша еселке алынатын қаржы активтері	9,899,115	88,128,316	-	44,740,884	142,768,315	142,768,315
Алынатын комиссиялық кіріс	-	-	5,227,942	-	5,227,942	5,227,942
Ағымдағы салық активтері	-	-	-	12,796	12,796	12,796
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	-	-	-	34,665	34,665	682,610
Басқа активтер	-	-	-	607,975	607,975	1,067,197
Міндеттемелер						
ҚРҰБ-ға Схеманы сенімгерлікпен басқарғаны үшін төленетін комиссия	602,372	-	-	-	602,372	602,372
Жалдау бойынша міндеттемелер	-	-	-	35,040	35,040	764,449
Басқа міндеттемелер	244,238	-	-	188,730	432,968	1,611,049
Пайда және шығындар және өзге жиынтық кіріс туралы есеп						
Комиссиялық кіріс	-	-	58,010,578	-	58,010,578	58,010,578
Комиссиялық шығыс	(9,063,978)	-	-	(158,003)	(9,221,981)	(9,596,562)
Таза пайыздық кіріс	2,612,241	5,174,525	-	4,152,589	11,939,355	11,849,268
Басқа операциялық шығыстар, нетто	-	-	-	116,693	116,693	(83,883)
Жалпы әкімшілік шығыстар	(17,219)	(119,028)	-	(455,482)	(591,729)	(3,999,522)
Пайдаға салынатын ағымдағы салық бойынша шығыс	-	(7,571,115)	-	-	(7,571,115)	(7,599,208)

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша есептесулер бойынша қалдықтар, сондай-ақ 2018 жылдың 31 желтоқсанында аяқталған жыл ішінде байланысқан тараптармен операциялар бойынша тиісті пайда немесе шығын төмендегідей болды:

	ҚРҰБ	Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі	Схема	Басқа байланысқан тараптар	Жиыны	Қаржылық есептілік баптарына сәйкес жиыны
Қаржылық жағдай туралы есеп						
Активтер						
Ақша қаражаты және ҚРҰБ-дағы салымдар	6,457,372	-	-	-	6,457,372	7,572,852
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	29,964,068	34,973,943	-	44,735,944	109,673,955	109,673,955
Алынатын комиссиялық кіріс	-	-	6,729,407	-	6,729,407	6,729,407
Ағымдағы салық активтері	-	-	-	302,091	302,091	302,091
Пайдалану құқығы нысанындағы активтер	-	-	-	403,852	403,852	876,275
Міндеттемелер						
ҚРҰБ-ға Схеманы сенімгерлікпен басқарғаны үшін төленетін комиссия	571,088	-	-	-	571,088	571,088
Басқа міндеттемелер	190,505	-	-	124,603	315,108	1,661,813
Пайда және шығын және басқа жиынтық кіріс туралы есеп						
Комиссиялық кіріс	-	-	60,076,680	-	60,076,680	60,076,680
Комиссиялық шығыс	(7,648,294)	-	-	-	(7,648,294)	(8,192,785)
Таза пайыздық кіріс	4,345,728	1,860,498	-	1,841,964	8,048,190	8,174,306
Басқа операциялық кірістер, нетто	(16,374)	-	-	(616,589)	(632,963)	(4,308,062)
Жалпы әкімшілік шығыстар	-	-	-	37,393	37,393	491,107
Пайдаға салынатын ағымдағы салық бойынша шығыс	-	(6,697,184)	-	-	(6,697,184)	(8,632,391)

«Бірыңғай Жинақтаушы Зейнетақы Қоры» Акционерлік Қоғамы

2019 жылғы 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
қаржылық есептілікке ескертулер (жалғасы)
(Қазақстан мың теңгемен)

25. Қаржы құралдарының әділ құны

ХҚЕС-ке сәйкес әділ құн активті сату кезінде алған немесе бағалау күні нарықтың қатысушылары арасындағы әдеттегі мәміле аясында міндеттемелерді беру кезінде төленген баға өскеріле отырып белгіленеді.

Тұрақты түрде әділ құн бойынша ескерілмейтін қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны (алайда әділ құнын міндетті ашу керек).

Келесі кестеде келтірілген деректерді қоспағанда, Қор Басшылығы қаржылық есептілікте көрсетілген басқа қаржы активтері мен міндеттемелерінің баланстық құны олардың әділ құнына тең деп санайды.

	2019 жылғы 31 желтоқсан		2018 жылғы 31 желтоқсан	
	Баланстық құн	Әділ құн	Баланстық құн	Әділ құн
Амортизацияланған құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	142,768,315	123,873,869	109,673,955	99,476,999

26. Есепті кезең аяқталғаннан кейінгі оқиғалар

2020 жылғы 24 қаңтарда жалпы сомасы 5,227,942 мың теңгеге алуға комиссиялық кірістер бойынша берешек толығымен өтелді.

2020 жылғы 21 және 27 қаңтарда 543,201 мың теңгеге Схеманы сенімгерлік басқарғаны үшін ҚРҰБ төлеміне комиссия өтелді.